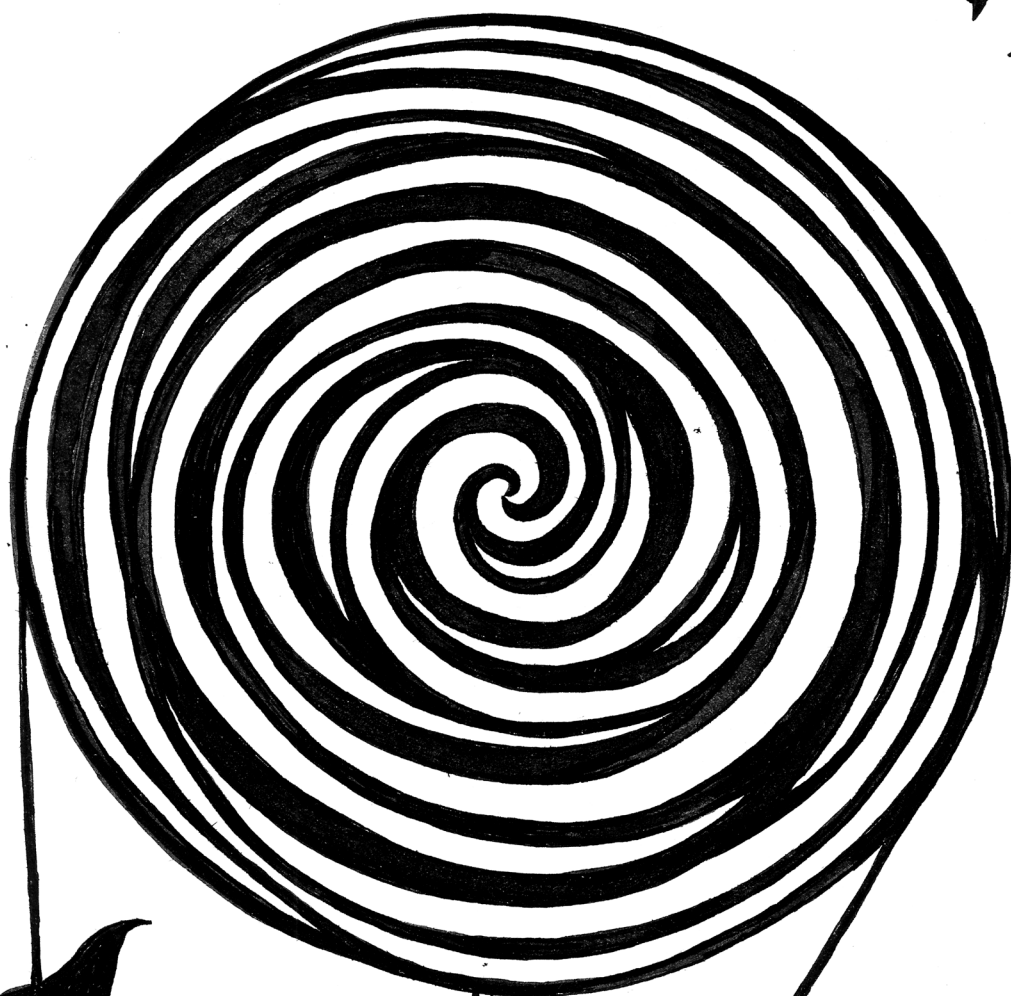

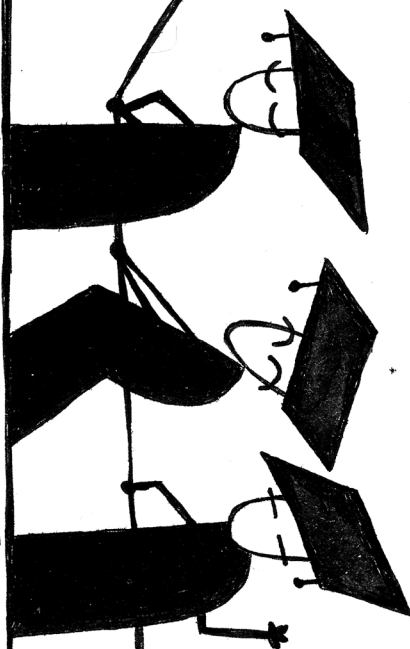
ANDAI

Nr.
35

Vasaris
'11

Andai - dabartinės lietuvių kalbos
žodynas - anadien, anasyk

Redaktorių žodis

Virga Pleskaitė ir Radvilė Daukšytė

L. M. Montgomeri sakė: „Gyvenimas todėl ir yra gražus, kad visada gali tikėtis dar vieno pavasario“. Pritardamos jam galėtume sakyti, jog mūsų gyvenimas nuostabus, kasmet tikimės kuo greičiau sulaukti to paties: žiemą – pavasario, šiltų orų ir saulės, o vasarą ilgimės žiemos, sniego ir švenčių. Šie metai – ne išimtis, visi gyvenam taip pat: kas skaičiuoja likusias žiemos dienas ir jau užuodžia pavasarį, kas neišsimiegoję ir pavargę egzistuoja nuo vieno savaitgalio iki kito ir daugiau apie nieką negalvoja, kas rimtai, kaip ir pridera Lietuvos piliečiui, mini valstybines šventes, kas vakarais organizuoja renginius licėjaus bendruomenei – nors ir vasaris, nors dar žiema, tačiau miegoti žiemos miegu nėra kada.

Todėl „Andai“ šįkart siūlo nesnausti – diskutuokite, ką ir kodėl verta rinktis antrokams: eiti į TB ar galbūt geriau pasilikti ir studijuoti žurnalistiką Vilniuje? O gal pasirinkti istorijos, lietuvių kalbos ar matematikos tikslinę grupę ir džiaugtis įdomesnės, platesnės mokymosi programos privalumais? Kad ir ką bešnekėtume, vis tiek pagaliau prieiname prie to paties: antrokai, patys turite apsispręsti.

Taip pat aptariamai tiek jau įvykę, tiek artėjantys renginiai – pradedant dvidešimtmečio jubiliejumi, baigiant Jazz Pictures. Paminėjus mokslus ir šventes verta prisiminti ir kitą svarbią licėjaus dalį – esate kviečiami susipažinti su daug pasiekusiais licėjaus sportininkais – vaikinių tinklinio rinktine.

Nepamiršome ir senų tradicijų – išradingų eksperčių, šmaikščių perliukų, mokinių kūrybos.

Šis „Andų“ numeris – margas ir įvairus, tad tikimės, kad kiekvienas ras ką paskaityti.

Austės Parulytės fotografija

Jūsų

Virga ir Radvilė

Redakcinė kolegija

Redaktorės: Virga Pleskaitė ir Radvilė Daukšytė; **korektorė:** Rūta Sinkevičiūtė; **dailininkės:** Austėja Masliukaitė (viršelis, 30 psl.), Agnė Misiūtė (17 psl.); **maketuotojas:** Vykintas Baltrušaitis; **padedanti mokytoja:** Asta Karaliūtė-Bredalienė; **straipsnių ir nuotraukų autoriai.**

Turinys

Tikėjimas – vartai į pasaulį?4

Vytautą Toleikį kalbino Sofija Melnikaitė

Praktiniai patarimai antrokams bei trečiokų gyvenimo ypatumai ..5

Agnė Štengerytė

Tikslinė grupė: galimybė ar galvos skausmas?6

Mokytoja Asta Karaliūtė ir mokiniai

Ar verta stoti į TB arba *to be or not to be IB*?8

Guoda Bodrijūtė ir Giedrė Balsevičiūtė

Tikėjimas – vartai į pasaulį? (Tęsinys)10

Žodžiai apie žodžius13

Tomas Usovas

Sakai, nori būti žurnalistas?14

Viktorija Navickaitė

Karnavalas16

Tadas Šlimas

Licėjus ne tik mokosi18

Luką Deksnį ir mokytoją Daivą Janulienę kalbina Eidvilė Banionytė

Po licėjaus dvidešimtmečio20

Barbora Drąsutytė

Posūkiai21

Ieva Kasparavičiūtė

Neturiu tikslo būtinai tapti žvaigžde22

Eglė Petrošiūtė kalbina Viktorija Navickaitė

Neįdomiai įdomus interviu apie pasikeitusį licėjų24

Donatą Tarasevičių kalbino Akvilė Milkevičiūtė

Skelbimai:27

Apie vairavimo kursas

Tadas Šlimas

Dedikacija: stipriajai lyčiai

Sofija Melnikaitė

Licėjaus gandonešis

Rūta Miškinytė

Septynios vokiškos dienos28

Rugilė Matulevičiūtė

Eksperčių žodis32

Mokytojos Palmira Bitinienė ir Dalia Račkauskienė

Perliukai32

Tikėjimas – vartai į pasaulį?

Sofija Melnikaitė

Pasaulyje, kuriame nuolat skubame, o santykiai dažnai tėra pagrįsti prekiniais mainais, tikėjimas sulaukia vis daugiau kritikos, nepaisant to, šis religinis-kultūrinis fenomenas neišnyksta. „Mes dar pamatysime didelį religijos pakilimą. Vis tiek jaučiasi, kai yra peršamas netikras daiktas: atsibos ir seksas, ir uliojimai, ir šėliojimai, ir žurnalas „Žmonės“ atsibos, ir visos reklamos. Kai tu matai, kaip tuščia ir laikina tai yra, anksčiau ar vėliau širdutę apima nerimas ir ilgesys kažko nors kiek tikresnio,“ – sako **Vytautas Toleikis**, Vilniaus šv. Kristoforo gimnazijos etikos mokytojas, Jungtinių pasaulio koledžų nacionalinio komiteto direktorius.

Gyvename nuolat skubančioje visuomenėje, gyvenimo tempas vis auga, kaip manote, ar religija nevirsta tik įpročiu, o religinės šventės – konvejeriu?

Nemanyčiau, kad taip. Jeigu žiūrime į bažnyčią kaip į paslaugas teikiančią instituciją, kaip į psichoterapinę įstaigą, kuri mums palengvina būti, suteikia komfortą, be abejo, galime gerokai nugrybauti į labai tankius bruzgynus, kuriuose vien tik pelkės, uodai, ir nieko ypatingo nerasim. Man kaip tik atrodo, kad religija yra vienas iš nedaugelio šansų žmogui sustoti, susimąstyti ir klausti, kam tas žmogus gyvena žemėje. Malda krikščioniui, katalikui, kiekvieną dieną primena, kad jis mirs. Krikščionis, jeigu tik jis yra nuoseklus, turi didelį vidinį tylos poreikį – maldoje arba tiesiog mėginime apmąstyti kur jis yra šiuo metu, šią akimirką. Tikėjimas iš esmės neleidžia plaukti paviršiumi. Jeigu mes kalbame apie religiją, kaip apie kažkokį priedą prie kultūros, be abejo, galime grybauti ilgai ir nuobodžiai.

Ar įmanomas gilus pasaulio suvokimas netikintiems žmonėms, žmonėms iš šeimų, be religinio pamato, tradicijos?

Be abejo, kad įmanomas. Kartais net gilesnis. Tai labai priklauso nuo žmogaus likimo, ką jis žmogui siunčia, kaip žmogus iš tam tikros būsenos, pavyzdžiui, skausmo, ieško išeities, kokių atsakymų, ir kieno pagalba ieškoma. Sakykime, jeigu žmogui pavyktų tyloje, labai rimtai susikaupus, galva, kurioje nezuja jokios mintys, jokie vargai, rūpesčiai ir rūpestėliai, paskaityti Naująjį Testamentą valandą kasdien, tada žmogus pats netikėtai pajustų, kaip jis keičiasi, bet pagrindinė bėda, išgyvenama šiuolaikinio žmogaus, yra ta, kad nebeliko tylos – visi kalba, pasakoja, tačiau niekas nenori klausyti. Yra daug garso, daug tekstų, daug pasakojimų, daug muzikos. Klausimas, ar kas nors girdi – tai nėra taip paprasta, kaip ir įsiklausyti į savo širdį. Egzistuoja rimta problema – triukšmas ir pasaulio pavertimas į milžinišką turgavietę. Kas yra pasaulis? Kaip mums jį pristato masinės informacijos priemonės? Kaip milžiniškus Gariūnus. Neapsakomo dydžio Gariūnai ir visi spiegia, sako „mano prekė pati įdomiausia“, „aš pats gražiausias“, dar sako: „jeigu tu nepirksi, nesiklausysi, tai tu esi visiškai mulkis“. Jeigu neperki, tai neegzistuoji. Toks *totalus košmaras*, bet kita vertus, nereikia to pasaulio demonizuoti, jis yra toks, koks yra, ir tai nepaprastai gražu, tik, aišku, kur žmogus pasirodo, ten dažniausiai viską sugadina (*juokiasi*).

(Toliau skaitykite 10-ajame puslapyje)

Praktiniai patarimai antrokams bei trečiųjų gyvenimo ypatumai

Agnė Štengerytė

Visai neseniai troleibuse išgirdau labai rimtą dviejų mažų pradinukų dialogą. Trečiokė sunerimusi skundėsi, kad nebespėja „visko sudėti į galvą“, kad jos dienotvarkė be galo užimta, todėl ji jaučia nuolatinę įtampą, stresą ir galvos skausmą. Ketvirtokė tuoj pat suskubo ją raminti, sakydama, jog trečia klasė yra sunkiausia ir labiausiai įtempta. Draugės svarstė, ar ir suaugusiems taip pat dažnai skauda galvą kaip ir joms. Buvo prieita prie išvados, kad tikrai ne – tai tik jos tokios užimtos! Nusišypsojau. Ak, kiek tokių „sunkių klasių“ aš jau baigiau! Štai tuomet ir dingtelėjo į galvą mintis, jog ir licėjuje matyti daug sunerimusių veidų – tai antrokai nerimastingai mindžikuoją supasirinkimų lapeliais rankose, bandydami sutalpinti keturiasdešimt penkias pamokas į trisdešimt dvi valandas. Norėdama nors šiek tiek Jus, mieli antrokai, nuraminti, papasakosiu Jums apie Jūsų ateitį, kuri, kaip žinia, jau greitai taps dabartimi.

Pagrindinė problema, kurią bendrai galima pavadinti „būti ar nebūti“, yra mokomųjų dalykų pasirinkimas. Nors tikriausiai jau girdėjote tai daugybę kartų, patariu labai rimtai apsisvarstyti, kas jums patinka, ką norėtumėte studijuoti ir kas jums gerai sekasi. Taip pat labai atidžiai peržiūrėkite universitetų, į kurios norite stoti, programas. Dažnai pasitaiko, kad žmogus, norintis tapti žurnalistu, tik po kurio laiko „netyčia“ sužino, jog be informatikos niekas jo nepriims, ar kad būsimas ekonomistas tik vėliau supranta, jog vertėjo daugiau laiko skirti matematikai. Kad jums nenutiktų tokių „triukų“ ir nereikėtų paskui rašyti daugybės prašymų ir atsiprašymų dėl dalykų keitimo (atlikus nedidelę apklausą paaiškėjo, kad apytiksliai 1/3 dabartinių trečiųjų šiais metais keitė savo pasirinkimus dar vieną ar du kartus), naudinga pasikonsultuoti ir su vyresniais. Visi trečiokai nuoširdžiai prižada neatsukti nugarų ir perduoti visą savo patirtį Jums. Net neabejoju, jog ketvirtokai taip pat sutiks padėti.

Na, o dabar, matyt, svarbiausioji dalis. Remdamasi savo patirtimi bei kitų trečiųjų apklausa, noriu trumpai papasakoti, kodėl yra gera, o kartais labai sunku būti trečiuoju.

Pirmiausia noriu pristatyti kelis nelabai smagius dalykus, kurie Jūsų laukia. Ne paslaptis, kad beveik visiems trečiokams tenka „kęsti“ daugybę langų. Daugeliui pasitaiko, jog turėdami keturias pamokas turi būti mokykloje nuo ankstyvo ryto iki pat aštuntos pamokos pabaigos. Laukimas vargina žymiai labiau nei kontroliniai darbai per pamokas – tą pripažins kiekvienas. Nepaisant to, visiems stalo teniso ar stalo futbolo gerbėjams langai yra tikras išganymas, kurio jie nė už ką neatsisakytų. Reikia nepamiršti ir to, jog jeigu neturėtume bent pusės „dalyko mylėtojų“ ar „A modulio“ grupių, pamokų paskirstymas taptų žymiai lengvesniu uždaviniu mokyklos administracijai. Dažnai tenka girdėti, jog „pertraukinė“ pamokos visiems labai nepatinka. Po apklausos paaiškėjo, kad tai nėra visiškai tiesa. Daliai žmonių „pertraukinė“ pamokos netgi labai patinka – jos leidžia sutaupyti laiko ir anksčiau išeiti iš mokyklos. Tačiau yra ir kita medalio pusė – dažnai pasitaiko, jog tau vyksta pamoka, o už durų visu garsumu šniokščia „Kiemelis FM“, neleidžiantis tau ir tavo mokytojai susikoncentruoti į mokomąjį dalyką. Manau, jog licėjaus radijo stotis turėtų atsižvelgti į „pertraukinių“ pamokų laiką ir negroti bent jau tada, kai tos pamokos vyksta netoli foje esančiose klasėse. Manau, jog dauguma paminėtų trūkumų yra lengvai ištaisomi ir netgi ne tokie reikšmingi palyginus su trečio kurso privalumais.

O privalumų čia gausu. Apie juos – iš pirmų lūpų. Manau, kiekvienas sutiks, jog pasirinkus tik mėgstamus dalykus mokytis tampa žymiai įdomiau ir naudingiau. Neretai pasitaiko, jog atmetus visus blogai besisekusius dalykus mokinio pažymių vidurkis gerokai šokteli į viršų. Žinoma, atėjus metui ruoštis Šimtadieniui jie taip pat sėkmingai nusileis į pradinę padėtį ar net dar žemiau – praleisti vakarai ir savaitgaliai mokykloje, žinoma, palieka savo žymę. Kadangi jau užsiminiau apie Šimtadienį, turiu pasakyti, jog veiklos trečiame kurse yra kaip niekad daug – tiek per pamokas, tiek ir po pamokų. Ne paslaptis, jog krūvis pamokų metu tikrai išauga – į pamokas dažniausiai susirenka vienodų gabumų

ir interesų mokiniai, todėl mokytojams tampa žymiai lengviau dėstyti medžiagą ir „kelti kartelę“. Po pamokų veiklos taip pat nestinga – jau nekalbant apie Šimtadienio ruošą (dar negalime įvertinti, kiek darbo teks įdėti, bet akivaizdu, jog DAUG) mokykloje atsiranda be galo daug veiklos – taip jau susiklosto, kad būtent trečiam kurse esi jau apsipratęs ir perpratęs licėjų, jauti, kad tau čia liko nebe tiek jau daug laiko, bet dar nesi susirūpinęs egzaminais. Taip pat visi stengiasi užsiimti kuo įvairesne veikla ir už mokyklos ribų – savanorystė, įvairių būrelių lankymu, kalbų tobulinimu, dalyvavimu įvairiuose moksleivių konkursuose, vairavimo kursais – ir visa tai visai ne tam, kad stodamas į universitetą galėtum pasigirti, koks užimtas ir visapusiškas žmogus esi. Tiesiog tai jau beveik paskutinis šansas veikti kažką įdomaus prieš rimtą dvyliktą klasę. Dėl šių priežasčių laisvo laiko gerokai sumažėja, tačiau trečiokams tai netrukdo – priešingai, dauguma jų nurodo tai kaip privalumą. Dėl daugybės bendrų veiklų mokykloje ir klasių perskirstymas nėra toks baisus, koks atrodo iš pirmo žvilgsnio – prie naujų bendrąklasių priprantama akimirksniu. Tiesa, kartais pasitaiko ir atradimų – sužinai, kad tavo bendrąklasiu bus iki tol nematytas ir neregėtas (tačiau visada tyliai šalia tavęs paralelinėje klasėje mokėsis) žmogus. Taigi, antrokai, negalvokite, kad puikiai pažįstate visus savo kurso draugus!

Apibendrinant visas mano išsakytas mintis, peršasi kelios išvados; pirma, egzaminų bijoti neverta, nes egzaminai turėtų bijoti Jūsų; antra, teisingai pasirinkus antrame kurse, neteks gailėtis nei trečiame, nei ketvirtame, nei, matyt, jokiam kurse; trečia, ir, mano manymu, svarbiausia yra tai, jog Jūsų laukia labiausiai užimti, bet kartu ir patys nuostabiausi metai licėjuje. Sėkmės!

Tikslinė grupė: galimybė ar galvos skausmas? Įspūdžiai padirbėjus semestrą.

Mokytoja Asta Karaliūtė

Jau kelintus metus licėjuje vyksta eksperimentas – šalia įprasto dalykų mokymosi bendruoju arba išplėstiniu lygiu formuojamos tikslinės grupės. Kas jose mokosi, kokia jų paskirtis, galų gale – kokia iš jų nauda? Į šiuos klausimus kaip tik ir bandome sau (ir kitiems) atsakyti. Idėja tarsi ir aiški: tokiose grupėse sudaromos palankesnės sąlygos dirbti tiems, kurie neišsitenka įprastos mokyklinės programos rėmuose, kurie nuolat nori daugiau, giliau, plačiau. Dirbti su „tiksliniais“ malonu ir smagu, į pamokas susirenka bendraminčiai, ten nereikia švaistyti laiko įrodinėjant, kad dalykas, kurio mokomės, svarbus, ryškiau individualizuotos programos atveria daugiau galimybių gilintis, ieškoti, bandyti – dėl to ir darbo metodai įvairesni, ir atmosfera laisvesnė, ir pamatome, išgirstame daugiau... Be abejo, mokytojams visada džiugu matyti norinčius, siekiančius, turinčius pagrįstų ambicijų mokinius.

Tačiau pasirinkti gilesnio mokymosi kryptį, apsispręsti, ar rinktis tikslinę grupę (ir netgi kurią iš siūlomų), pasirodo ne taip jau paprasta. Nėra universalus mato, kuriuo pasveriamas žmogaus gabumas. Net didieji pasaulio protai tvirtina, jog gerą rezultatą lemia 90 procentų darbo ir tik 10 procentų talento. Kol nesusiduriama su konkrečiomis užduotimis, dažnai sunku įvertinti ir žmogaus darbštumą, galimybes tobulėti. Žodžiu, įtampos besirenkant, o kai kuriems net ir jau pasirinkus, išvengti sunkoka. Bet gal taip nutinka bet kam, kas surizikuoja pasukti ne taip aiškiai pramintu keliu? Kaip suprasti, ar elgiesi teisingai, ar pakankamai išreiški save, ar pateisini kitų lūkesčius? Kuo pasitikrinti – perskaitytų knygų, išspręstų uždavinių kiekiu?.. Ar pakanka pagalvoti: aš noriu, ir jau pildyti pasirinktų dalykų lapą, ar reikia dar atitikti kokius konkrečius kriterijus? Kol kas tikslinių grupių darbo patirtis pernelyg trumpa, kad kas galėtų visiems į viską atsakyti. O galbūt ir niekad negalės – šitokią darbo formą renkasi individualistai, kiekvieno jų klausimai taip pat individualūs.

Kol kas – trys trečiokės, Austėja, Audronė ir Saulė, dalijasi pirmojo savo semestro tikslinėje grupėje įspūdžiais. „Andai“ siūlo jų fragmentus.

Austėja Masliukaitė (matematikos tikslinė grupė)

Birželio rytas, įtartinais šviesu. Pusiau atsibudusi pažiūriu į laikrodį – 9:10. Bandau suvesti galus ir pagaliau ateina suvokimas – prieš dešimt minučių jau turėjau būti mokykloj. Iš namų iššaučiau ribiniu greičiu ir šiaip taip atsiduriu mokykloj apie dešimtą. Vis dėlto į pokalbį spėjau. Galų gale, po „akis į akį“ susidūrimo su direktoriumi Jurkevičiu ir matematiku Budvyčiu, sėdžiu matematikos grupėje tarp kitų „mėgėjų“.

Kai dešimtoje klasėje pradėjo kalbėti apie tokias atskiras grupes, niekam niekas nebuvo iki galo aišku. Todėl, jei bent truputį įdomu, kas ta grupė yra, apie ją sužinoti tikrai naudinga. Kas kitaip? Visų pirma, žmonių skaičius. Jų bent jau perpus mažiau nei įprastoje klasėje. Vieniems tai gali atrodyti smagu, kitiems – nuobodu, bet faktas, kad pamokoje daug ramiau ir mokytojas dažniau galės asmeniškai, ką reikia, paaiškinti. Kitas dalykas, kad gausi daugiau įdomesnių uždavinių. Taip pat be įprasto matematikos kurso mokysiesi papildomų ar visai naujų temų, pavydžiui, matricų ar kompleksinių skaičių. Taip yra todėl, kad kai kurios užsienio programos yra platesnės nei įprastas mūsų matematikos kursas, tad, jei manai, kad tau to prireiks, turi progą tai išmokti pamokų metu – nereikės pačiam. Be to, kitokias temas mokosi ir TB'kai, todėl nieko ypač stebuklingo čia nėra.

Svarbu, kad ši grupė nėra tik olimpiadininkams – uždavinių gausi įvairių, tačiau jie išsprendžiami visų. Sunkesni verčia tiesiog daugiau logiškai mąstyti. Tai bet koku atveju sveika, nesvarbu, būsi matematikas, chemikas ar ekonomistas. Tad jei tau patinka matematika, tikrai verta pabandyti. Galų gale iš sudėtingesnio kurso visada galėsi pereiti į lengvesnį, o atvirkščiai – sunkiai. Todėl neapsiribok – jei nori, tai reikia!

Audronė Sadauskaitė (lietuvių kalbos tikslinė grupė)

Ši grupė savita ne tik tuo, kad pamokoje mažiau žmonių. Čia ateina tie, kuriems iš tiesų įdomu skaityti, gilintis, reikšti savo mintis ir įžvalgas.

Mano nuomone, vienas iš svarbiausių šios grupės privalumų – užduotis parašyti kursinį darbą. Tai puikus iššūkis, skatinantis domėtis autoriais, neįtrauktais į mokymo programą. Kursinio darbo rašymas yra puiki patirtis, pratinanti prie panašaus tipo darbų, kurie mūsų laukia ateityje. Jį mokinyti turi atlikti individualiai, savarankiškai ieškodamas informacijos šaltinių. Galimybė pasikonsultuoti su mokytoja padrąsina laisvai dėstyti savo mintis ir nebijoti suklysti.

Lietuvių kalbos tikslinė grupė skirta visiems, norintiems pagilinti literatūros žinias, praplėsti savo akiratį, siekiantiems neapsiriboti tik programinių kūrinių nagrinėjimu. Taigi, jeigu nori tobulėti – nedvejodamas prisijunk prie literatūros „mylėtojų“ grupės!

Saulė Dževečkaitė (istorijos tikslinė grupė)

Mes stengiamės ne tik išmokti datas ir faktus, kurių reikalauja valstybinio egzamino programa – bandome suprasti ir kodėl tai nutiko, kokios buvo to meto aplinkybės. Atsakinėjame ne tik į klausimą „kas?“, bet ir „kaip?“ ar „kodėl?“. Tai daryti padeda per pamokas vykstančios diskusijos, mokytojo papildomai siunčiama medžiaga ir gilesnis istorinių šaltinių nagrinėjimas. Taip pat esame skatinami domėtis ir patys – per semestrą turime perskaityti po istorinę knygą, o mokslo metų pabaigoje pristatinėsime kursinius darbus pasirinkta tema. Krūvis čia nėra per didelis - darbas paskirstomas etapais, informaciją per pamokas daug lengviau įsiminti, nes išanalizavus istorinį kontekstą faktai lengviau susidėlioja į vieningą sistemą. Darbas pamokose lengvesnis ir įdomesnis ne tik dėl to, kad stengiamės giliau išanalizuoti medžiagą – įtaką daro ir tai, jog grupėje yra tik 7 mokiniai.

Nemažai ir papildomos veiklos – rengėme bendrą projektą su lietuvių kalbos tiksline grupe, vyksta susitikimai su istorikais ir lituanistais.

Galiu drąsiai teigti, kad ši grupė tikrai padeda praplėsti istorines žinias – suvokti istoriją ne kaip atskirų faktų kratinį, o kaip darnią visumą – suvokti ją tokią, kokia ji yra iš tikrųjų.

Ar verta stoti į TB arba *to be or not to be IB?*

Guoda Bodrijūtė ir Giedrė Balsevičiūtė

Ko gero, visiems jau įprasta licėjaus koridoriuose pastebėti neišsimiegojusius, apie paslaptinius „internalus“ ar „extended’us“ nenutylančius moksleivius. Apsikrovę neaiškiomis užsienietiškomis knygomis, milžiniškais skaičiuotuvais, šie licėjaus mokiniai neretai tampa stereotipiškų juokelių apie lietuviškai nebekalbančius būsimus emigrantus šaltiniu. Taip, tai – TB’kai! Tačiau, kad ir kaip juokingai jie atrodytų iš šalies, sprendimas stoti ar nestoti į TB gali tapti tikru galvos skausmu dešimtokams. Kadangi nenumaldomai artėja stojamieji egzaminai, pasistengsime atskleisti, ką iš tiesų slepia šios dvi raidės ir kas laukia pasirinkusiųjų šį, pripažinkime, neįprastą mokslo kelią.

Apie TB programą

Esminis skirtumas tarp Tarptautinio Bakalaureato ir nacionalinės programų, žinoma, yra dėstomųjų dalykų kalba. Viską – istoriją, biologiją ar matematiką – tenka mokytis angliškai. Mokinys išsirenka tik šešis dalykus. Trys iš jų pasirenkami aukštesniu lygiu (HL), tryš – standartiniu (SL). Septintasis dalykas – pažinimo teorija (TOK) – yra privalomas. Deja, egzaminus tenka laikyti iš visų dalykų, kuriuos pasirenki, išskyrus pažinimo teoriją. Be viso to, TB’kams privalu užsiimti užklasine veikla, stropiai ją aprašant CAS (Creativity Action Service) lapuose, be kurių, TB diplomo neteks laikyti rankose.

Rašysite, kol nukris ranka

Visų dejonijų dėl „deadline’ų“ priežastis – krūvos TB’kiškų darbų. Pasirinkę šią programą, būkite pasiruošę DAUG rašyti. Jums teks „paragauti“, kas yra kursinis darbas, kūrybiniai, akademiniai rašiniai, gamtos mokslų laboratorinių darbų ataskaitos, darbai pasirinktąją temą iš socialinių mokslų ir t.t. Jei rašymo baidotės kaip vilko, TB jums neabejotinai gali tapti tikra kančia.

Nėr gyvenimo?

Licėje labai populiarius stereotipas apie gyvenimo neturinčius, socialiai žlugusius TB’kus, kuris dažniausiai yra stipriai perdėtas. Jei pagaliau išdrįsite užkalbinti kurį vieną iš šių „paslaptingųjų mokslukų“, ko gero, suprasite, jog neretas TB’kas ne tik turi draugų, bet ir šiaip yra linkęs užsiimti normalia paaugliška veikla. Na, o bemiegės naktys ir nesuskaičiuojami litrai kavos TB’ko gyvenimo dalimi tampa tik dėl to, jog, kaip ir visi normalūs moksleiviai, kartais per daug pasimėgaujame tinginyse.

Ateities perspektyvos

Jei planuojate krauti lagaminus ir studijuoti užsienyje, TB jums taps naudinga patirtimi kalbos, laiko planavimo atžvilgiu, tačiau tai, jog TB mokiniai turi didesnes galimybes įstoti į tokius universitetus kaip Kembridžas ar Oksfordas, yra mitas. O tiems, kurie planuoja studijuoti Lietuvoje, TB gali sumažinti galimybes įstoti į valstybės finansuojamas vietas universitetuose, nors įgūdžiai tikrai gali praversti ir Lietuvos studentui.

Eksai TB’kai apie TB:

Dainius Tautvaišas (studijuoja Biochemistry, University of Edinburgh)

Tikrai nestočiau dar kartą – turbūt jau trejus metus yra vienodos galimybės stoti į užsienį ir iš lietuviškos mokyklos. Nepatiko, kad reikėjo dirbti daug daugiau, o galutinis rezultatas atrodo nepalyginamai prasčiau nei lietuviškoje mokykloje. TB pliusas tik tas, kad išsimiegu per tris valandas per parą. Visas TB yra minusas.

Gintarė Masiulytė (studijuoja Economics and Politics, University of Glasgow)

TB tikrai suteikia įgūdžių, kurie naudingi studijuojant. Dėl to verta čia stoti. Tačiau, jeigu būčiau licėje buvusi nuo 9 klasės, greičiausiai į TB programą nebūčiau stojusi. Manau, kad mokytis

daugiau nei 7 dalykus yra smagu, turi daugiau bendrinių žinių. Čia vėlgi – iš kurios pusės pažiūrėsi, visur yra privalumų ir trūkumų. TB metų tikrai nesigailiu! Patirtis yra patirtis.

Eglė Sadauskaitė (studijuoja History, King’s College London)

Jei reiktų dar kartą, tai tikrai stočiau, nes čia turbūt daugiausiai man akademiškai davusi programa gyvenime. TB yra kažkas tarp mokyklos ir universiteto, nes tu vis dar rašai kontrolinius, atsiskaitinėji medžiagą palyginti mažais kiekiais, bet kartu ir pratiniesi rašyti didesnius darbus, dėl ko paskui nebūna šoko, kai reikia daryti keturis kartus daugiau darbų nei TB – bent jau žinai, kokia kryptim eiti. Minusas – visiškai negavau kalbos praktikos, nes mokytojai pamokas vedė lietuvių kalba, todėl jaučiu labai didelį skirtumą tarp savo sugebėjimų angliškai kalbėti ir rašyti, kas nėra puiku.

Martynas Ložys (studijuoja Financial Mathematics, University of Loughborough)

Greičiausiai stočiau į TB dar kartą. Pliusas tas, kad programa yra plati, išsami, o ir išmoks rašyt kažkokį rimtesnį darbą vėliau tikrai praverčia. Minusas – net jei tiksliai žinai, ką mokysies po to, nelabai gali specializuotis, nes egzaminus laikysi iš visų dalykų. Daug kas mini miego stoką ir nervingumą, bet čia tik asmeninės problemos, TB niekuo dėta. Be to, TB yra gan unikalų ir egzotišką, o galiausiai tie 15-16 egzaminų nėra jau taip baisu.

Laura Staškutė (studijuoja Medicine, University College London)

TB turiu būti dėkinga už tai, kad dabar studijuojau mediciną University College London Jungtinėje Karalystėje. Konkursas į šią specialybę yra beprotiškai didelis. Be to, pagrindiniai Londono universitetai kažkodėl laikosi politikos nepripažinti lietuviško brandos atestato. Todėl manau, kad man pavyko čia įstoti iš dalies dėl to, jog baigiau TB. Kadangi studijų kokybė Londono universitete esu labai patenkinta, sakau taip – rinkčiaus TB dar kartą. Trūkumai? Per tuos dvejus metus buvo beprotiškai daug darbo ir tikrai nelengva. Visi tie sarkastiški juokeliai, kurių per tą laiką prisigalvojome („Nespėji nueiti miegoti, o jau keltis reikia“, „Jos kraujagyslėmis teka ne kraujas, o kofeinas“ ir pan.) – dabar smagu juos prisiminti, bet kiek būdavo tokių rytų, kai reikėdavo save ar klasės draugę dėl elementaraus nuovargio kone verkiančią tiesiog raminti. Taip pat reikia pripažinti, kad TB ir apskritai licėje visada didelę įtaką daro aplinkiniai žmonės – tavo klasės ir kurso draugai. Jei visi stoja į užsienio universitetus, ir pačiam norisi neatsilikti. Ar tai gerai, spręskite patys.

Skaistė Aleksandravičiūtė (studijavo lietuvių kalbą Vilniaus Universitete)

Be jokios abejonės. Nors ir esu viena iš nedaugelio, kurie po TB pasiliko studijuoti Lietuvoje ir dar visai netarptautinį dalyką. Svarbiausias yra pasilikęs įspūdis, kad TB metodika grindžiama nuostata „parodyk, ką moki geriausiai“. Kuo buvo naudinga? Vienu žodžiu – užgrūdino. Iki šiol juokauju, kad po bandomųjų TB egzaminų sesijos (Mock exams) nebaisios jokios sesijos ar „dedlainai“. Be to, nesugalvočiau geresnės mokyklos mokytis anglų kalbos. Apskritai, TB lyginčiau su ilgųjų nuotolių maratonu, kur svarbiausia ištvermė, nuoseklus sistemingas darbas ir ilgalaikiai rezultatai. O už mokyklos ribų paprastai būtent šie įgūdžiai labiausiai ir vertinami. Praėjusiais metais baigiau lietuvių filologiją Vilniaus universitete. Buvau vieneriems nutraukusi studijas ir išvažiavau dirbti į Europos parlamentą Briuselyje. Būtent čia geriausiai pajutau TB naudą ir vertę. Šiuo metu dirbu Lietuvių kalbos institute.

Vytautas Martinaitis (studijavo Accounting and Finance, University of Warwick)

Stojimas į TB buvo vienas geriausių mano sprendimų gyvenime, tad, nė sekundės nesuabejojęs, vėl stočiau! Programa man asmeniškai labiausiai patiko dėl kelių dalykų: objektyvumo, nuoseklumo, struktūros. Nors pasukau į finansų sektorių, iki šiol labai džiaugiuosi pasirinkęs istoriją, anglų kalbą ir ypač lietuvių literatūrą. Šios pamokos labai padėjo lavinti analitinį mąstymą, kurį galima pritaikyti ir finansuose. TB priverčia viską mokytis labai nuodugnai ir iki paskutinės minutės. Trūkumas tas, jog bent jau mūsų laikais konvertavimo sistema į lietuviškus valstybinių egzaminų balus nebuvo labai gera. Baigiau finansų studijas Warwick’o universitete ir dabar dirbu viename iš investicinių bankų Londone.

Tikėjimas – vartai į pasaulį?

(*tėinys. Pradžia – 4-ajame puslapyje*)

Sekuliarėjant Europos valstybėms turėjo keistis etikos samprata: vietoj baimės nusidėti Dievui turėjo rasti visai naujas moralės ir etikos pamatas. Kaip tai vyko? Ir kuo pagrįsta etika šiandien?

Mano nuomone, visos šiandieninės etinės formos yra pagrįstos krikščionybe, nelabai jos ir tepasikeitė. Ryškiausiai, matyt, pasikeitė požiūris į seksualumą, o, sakykime, požiūris į privačią nuosavybę, į pagarbą žmogaus gyvybei iš esmės nepasikeitė. Dėl ko daugiausia diskutuoja liberalesnė visuomenės dalis – dėl požiūrio į pradėtą gyvybę. Pagrindinė diskusija – abortai. Katalikų bažnyčia jų visiškai netoleruoja. Dar egzistuoja klausimas dėl dirbtinio apvaisinimo, konkrečiau, dėl tam tikrų jo metodų, kurie yra nepriimtini katalikų bažnyčiai, lytinių santykių tarp tos pačios lyties atstovų. O visa kita – nežudyk, nevok, gerbk savo tėvą ir motiną – visas fundamentas išlieka. Kas kartais mane stebina, tai žmonės, kurie įsivaizduoja esą ateistai – aš nelabai įsivaizduoju ar išvis įmanoma vakarietišką civilizaciją pakreipti taip, kad ji būtų fundamentaliai nekrikščioniška. Kaip ten bebūtų, bet Vakarų pasaulis, Vakarų pasaulio civilizacija, laisvės fenomeną gavo iš Kristaus, iš krikščionybės. Jeigu krikščionybė būtų neperėjusi į truputėlį kitą kokybę iš judaizmo, Jėzus būtų nemiręs ant kryžiaus ir po trijų dienų nebūtų prisikėlęs – jis būtų visus išgąsdinęs – „kaip jūs drįstate prieš dieviškos kilmės žmogų pakelti ranką“. Tuo tarpu Jėzus miršta kaip žmogus, palikdamas mums patį „baisiausią“ dalyką, ypač šiuolaikinei visuomenei nepakeliamą našta – laisvę. Laisvę patiems apsispręsti: jis prisikėlė, ar ne. Ar mes tuo tikime, ar ne. Juk buvo galima suponuoti visai kitokį scenarijų, bet mums yra pateiktas būtent laisvo apsisprendimo scenarijus. Štai kur yra visas fenomenas. Ir visgi, dėlio kaip nori tuos pasiansus, bet laisvės, lygybės, brolybės idėja yra iš krikščionybės, o ne ateizmo, socializmo ar anarchizmo, kurie atsirado žymiai žymiai vėliau. Visos šitos gražios idėjos yra išvestinės. Netgi komunos idėja yra išvesta iš krikščionybės ištakų. Manau, kad mums reiktų ne vaidinti, kad vis išrandame dviratį, o pagalvoti iš kur visa tai ateina.

Dabar labai madingas žodis yra tolerancija, bet tolerancijos paradigma yra būtent Kristus. Kodėl jis užstoja nusidėjėlį, kas yra labai nemadinga pagal to meto Judėjos papročius, kodėl prieina prie kitatikio, prie kitos tautybės žmogaus? Juk taip jo judaizmas iškart pereina į visuotinumą. Jis atviras ir kitoms religijoms, ir kitoms tautoms ir, ypač, visiems nuskriaustiesiems. Jis pirmasis atkreipia dėmesį į socialinę atskirtį, apie kurią taip madinga kalbėti dabar. Krikščionybėje jūs rasite visus tuos kodus, kurie dabar yra sėkmingai, arba mažiau sėkmingai vystomi šiuolaikiniame pasaulyje. Sakoma, kad Kristus idėjos tik dabar iš lėto nusėda į žmonių sąmonę. Mes dar nesame iki galo *evangelizuoti*, dar ne visas gyvenimo sritis apima tikėjimas. Įdomu, ar tie seksualinio pobūdžio klausimai ir prieštaravimai, netgi dėl to kylanti neapykanta bažnyčiai, po kiek laiko nepatirs fiasko. Na, klausimas yra retorinis, bet problema vis tiek egzistuoja. Ką mes darysime su musulmonišku pasauliu, kuris ateina, ką mes darysime su Kinija... Gal tada nebekils pagunda ištisai tyčiotis iš krikščioniškų vertybių, kad jie, krikščionys, neva tokie kvaili, propaguoja tradicines šeimas. Jeigu nebebus tradicinių šeimų, tai ir gėjų niekaip nebebus. Vis tiek turės kažkas juos pagimdyti. Kartais tiek nusiliberalizuojama, kad nebelieka nei žmogaus, nei jokio kultūrinio pamato.

Katalikiškas tikėjimas paremtas bendruomenės buvimu, tačiau man, kaip niekada nepriklausiusiai jokiai katalikiškai bendruomenei, kyla klausimas, kokiais principais ji veikia, jei jungia skirtingo išsilavinimo, interesų ir tikslų žmones? Iš kur atsiranda tas ryšys?

Prieš Dievą visi lygūs (*šypsosi*). Žmonės tiesiog vienija Jėzaus meilė – viskas yra paprasta. Kuo krikščionybė kartais yra nepatogi arba įkyri moderniam žmogui, ir ko jis kartais niekaip negali suvokti – reikia nugaltėti savąjį „aš“, savąją ambiciją: aš toks menininkas, aš toks žavus,

aš toks talentingas, kaip aš dabar mišių metu paspausiu letenėlę kokiai kukliai susikūprinusiai bubulytei, kuri baisi, susiraukšlėjusi? Ir *tūlas* savimi pasitikintis savimyla galvoja, kad čia *nelygis*. Bet krikščionybėje nėra tokių kategorijų. Priešingai, tikras krikščionis, netgi pačiais bjauriausiais, XVIII-XIX amžiais, būdamas didžiausias feodolas, būdavo pakankamai taurus ir orus su savo tarnais, su savo baudžiauninkais, jų niekada nežemindavo. Ambicija, kad aš esu už kitus geresnis, yra didelė bėda, nes krikščionybėje jos neturi būti – yra žmogus, jo poelgiai, jo nuodėmės, ir tų nuodėmių atsikratymas – tai visai kitokios kategorijos. Kaip mūsų garsus kunigas Česlovas Kavaliauskas yra pasakęs, Kristaus figūra yra netiesinė – tai yra visai kitokia logika, į žemišką logiką niekaip netelpa.

Vienas iš esminių įtakingo religijos neigėjo R.Dawkinso knygos „Dievas“ argumentų yra tai, kad religinis tikėjimas yra iracionalus. „Suvyniotos į vatą tikinčios galvos turi imunitetą argumentams. Tikėjimas nemąsto ir yra akivaizdžiai žalingas, nes neieško pateisinimo ir nepakenčia argumentų“. Kiek prasmingas yra tikėjimas, paremtas tik argumentais? Ar toks jis išvis įmanomas?

Tomas Akvinietis yra visą tikėjimą parėmęs argumentais, tai vienas šviesiausių viduramžių protų. Išvis, kas tai per proto ir tikėjimo supriešinimas? Krikščioniška teologija niekada nesupriešina proto su tikėjimu – tai yra visuma.

Dawkinsas teigia ir tai, kad mokslas įrodo gyvenimo prasmės nebuvimą, ar, Jūsų nuomone, įmanoma gyvenimo prasmė be religijos, be tikėjimo?

Kuo tada gyvena ateistai, jei nėra jokios prasmės? Na tai negyvenk, jei nėra prasmės. Man yra prasmė... O dėl jos radimo, manau, kad visaip būna. Ne be reikalo evangelijoje yra toks Jėzaus pasikalbėjimas su apaštalais, kurie klausė, ar jų matytas vienas žmogus, kuris padorus ir skelbia beveik tą patį ką ir jie, suprask, kviečia meilei, santarvei, atleidimui, bet nėra su mumis, kas jo laukia. Ką Jėzus atsakė? „Kas ne prieš mus, tas su mumis.“ Čia tik bolševikinis principas, kai komunistai arba kitos, neapykanta besimaitinančios, ideologijos sako: „Kas ne su mumis, tas prieš mus“. Naciai taip mano, komunistai taip mano. O Jėzus sako: „Kas ne prieš mus, tas su mumis“. Būtų kvaila manyti, kad kokia nors padori mokytoja, gyvenusi gūdžiausiais stalinizmo laikais, visą gyvenimą atidavusi literatūrai ir mylėjusi savo vaikus, nebus išganyta. Tai yra absurdas. Tiesiog susiklosto tam tikros aplinkybės ir kiekvienam žmogui Dievo planas yra skirtingas. Juk ne be reikalo pirmasis šventasis, kurį Jėzus pakviečia, yra būtent tas nusikaltėlis, kuris buvo šalia pakabintas ant kryžiaus.

Bet tada galima kalbėti apie religijų panašumą, nes jos teigia tą patį...

Savo laiku, kai mano tikėjimas buvo gerokai susvyravęs, buvau pirmo kurso studentas ir tada taip naiviai nusprendžiau – matyt, Dievo ilgesys vis tik buvo pakankamai didelis – kad man reikia apsidairyti po visas religijas ir pasidaryti sintezę. Ir kartą Vilniuje įsikalbėjau su labai šauniu stačiatikių vienuoliu, papasakojau apie savo didįjį „projektą“, kaip aš mėginsiu daryti sintezę, tokią savotišką teosofiją sukursiu. Jis sako: „Na kam tau tiek vargti, jeigu tu iš šeimos turi katalikybę, turi savo pamatą, pagrindą, ant kurio gali būti, absoliučiai viską rasi vienoje religijoje, kam tau dar bereikalingai vargti?“ Šitas pokalbis nulėmė mano galutinį grįžimą į katalikybę.

O kodėl šeimose, kuriose yra katalikiška tradicija, jaunas žmogus dažnai nusprendžia atsisakyti religijos, pradeda ją neigti arba vertinti tik kaip kultūrinį paveldą?

Manau, čia gali būti elementarus noras pamaištauti, juk kartais tai, kas pernelyg smarkiai brukama, yra atmetama. Bet tai gali būti ir ne tik religijos atmetimo reakcija – tam tikros ideologijos, tam tikrų vertybių. Atmetimo reakcija, apskritai, jaunimui yra būdinga, ne be reikalo sakoma, kad Volterą išugdė jėzuitai. Matyt, buvo pernelyg daug visko. O dėl buvimo kataliku... Man tai yra laimė, Dievo ir likimo dovana. Kodėl? Todėl, kad jaučiu, kad esu katalikų bažnyčios narys ir turiu fundamentą, turiu visą krikščionišką, katalikišką, palikimą – esu viso to dalininkas. Būtent krikščioniškos

civilizacijos dalininkas. Tomas Akvinielis yra mano, šventas Augustinas yra mano, Leonardo da Vinčio ar Johano Sebastijano Bacho kūryba yra mano... Aš esu krikščionis, todėl turiu teisę būti viso to dalininku. Paprastas vargo pelė, bet vis tiek tai yra mano teisė. Kas keisčiausia, žmonės šito nesupranta, nevertina. Nesuvokia, kad tai yra jų paveldas. Lygiai taip pat, kaip visa tai, kas susiję su Lietuva, yra mūsų paveldas, lygiai taip pat ir pasaulis man priklauso visų pirma per katalikiškas-krikščioniškas duris. Tai yra puikūs vartai, man nereikia vaikščioti kokiais nors labirintais, ilgais greitkeliais – aš turiu vartus, kurie čia pat, tiesiog šalia manęs.

Apskritai, mažėjant giliai tikinčių žmonių, kas laukia visuomenės?

Aš į klausimą atsakysiu klausimu: o iš kur jūs žinote, kad jų taip mažėja? Aš tuo drįsčiau labai abejoti. Taip, vyksta tam tikri sekuliarizacijos procesai, bet esu linkęs pritarti Juliaus Sasnausko pasakytiesiems žodžiams – mes dar pamatysime didelį religijos pakilimą. Vis tiek jaučiasi, kai yra peršamas netikras daiktas. Atsibos ir seksas, ir uliojimai, ir šeliojimai, ir žurnalas „Žmonės“ atsibos, ir visos reklamos... Kai tu matai, kaip tuščia ir laikina tai yra, anksčiau ar vėliau širdutę apima nerimas ir ilgesys kažko nors kiek tikresnio. Pažiūrėkite į meną, kuris yra savo gilumoje pagrįstas krikščionybe – jis gerokai skiriasi – nebent menas būtų skausmo išraiška. Sakykite, Albero Kamiu tekstai. Beje, Alberas Kamiu labai ieškojo Dievo ir buvo ant atsivertimo ribos – kai kuriais atvejais jo kūryba yra gerokai krikščioniškesnė, negu kai kurie pernelyg deklaratyvūs kūriniai apie krikščionybę. Čia toks paradoksas. Netgi Frydrichas Nyčė išsako savo skausmą, savo neapykantą melui ir kartais krikščionybę muša jau iš inercijos, iš savo nevilties. Kiekvienam krikščioniui yra labai sveika paskaityti Nyčę, kaip nereikėtų elgtis, kaip neturėtų subanalėti krikščionybę. Juk jo protestas iš esmės visada buvo prieš banalybę, prieš gyvenimo seklumą.

Galiu tik paklausti, kodėl jaunoji *lietuviukų* karta jau nebemokėdama rusų kalbos keikiasi rusiškai, tarsi būtų paskutiniai paleistuviai ir ištvirtėliai, tuo tarpu, kai giliai tikintis jaunas žmogus niekada nesikeikia? Ne tik dėl to, kad tai yra nuodėmė – jis tiesiog žino, kad keikdamasis niekina Dievo paveikslą. Yra toks labai geras jonitų vienuolių klausimas: „Ar tu žiūrėtum pornografinį filmą, jeigu ir Jėzus kartu dalyvautų?“ Juk būtų kažkaip *nefaina* – nei šis, nei tas. Kas yra nuodėmė? Pasislėpimas nuo Dievo, bandymas kažkur *šmurkšt* ir pabėgti – „dabar jau jis manęs nemato, truputį panuodėmiausiu, tada vėl grįšiu“. Tai egzistuoja mūsų sąmonėje, bet apie keiksmožodžius verta pamąstyti. Tai yra vienas iš žingsnių link Dievo.

Bet juk yra ir netikinčiųjų, kurie nesikeikia ir nesislepia nuo Dievo.

Aš turiu puikių netikinčių bičiulių ir visai nekeliau sau uždavinio juos atversti į tikėjimą – tai yra daugiau Dievo reikalas. Galiu labai nuoširdžiai ir naiviai pasimelsti, kad Viešpats būtų jiems palankus ir parodytų, kad yra kažkas daugiau, negu išmatuojama pojūčiais materija. Bet šiaip čia daugiau Dievo reikalas. Apskritai, jei ateistai nėra agresyvūs, tai man jie labai malonūs žmonės. Bent nedrungni.

Jūs paminėjote maldą, kiek ji Jums yra ryšio su Dievu būdas, kiek, tiesiog intencijos įvardijimas?

Šventajame Rašte pakankamai aiškiai pasakyta – kai tu meldiesi, tavo širdis turi būti rami, be užslėptų piktumų. Kad ir ko žmogus prašytų maldoje – ar vis negimstančio kūdikio, darbo, kuris teiktų džiaugsmą, ar dar ko nors – „dangiška kanceliarija“ yra tais norais ir prašymais tiesiog užversta – svarbu, kad maldoje būtų tyras ir nuoširdus ryšys su Dievu. Aš irgi užsimiršdamas, kad maldoje pirmiausiai reikia ieškoti Dievo valios, būnu neretai toks pats kaip ir visi prašytojas.

Žodžiai apie žodžius

Tomas Usovas

Skaitydamas „Citadelę“ (Egziuperi sakė – tai bus jo pomirtinis kūrinys, ir aš tuo tikiu, kai pats pagalvoju, kad niekada jos neperskaitysiu) prisiminiau Švenčiausios Trejybės cerkvę, tą, slypinčią už banguojančių Glaubico vartų. Vasarą ten buvau net ne kartą, nors šiaip į bažnyčią bendrąja prasme, kaip į religinės institucijos namus, nevaikštau. Nes mano religija kita, nors tiksliau būtų sakyti – kitokia, jei tik nenuskambės tai pretenzingai. Taigi, vasarą ten vyko fotografijos paroda, kaboję keletas didelių nespaltotų nežinia kieno darytų nuotraukų, pamenu tiek, kad jos vaizdavo Madagaskaro žmones, jų namus, luotus, raukšlėtas šypsenas, medinius dviračius, juos maitinančius augalus ir šiuos savo ruožtu kertančias rankas. Maždaug cerkvės centre buvo įkurdinta senutė, jos portretą sudarė veidas ir rankos. Keliskart padidintos raukšlės švytėjo, blizgėjo, atrodė, kad tuoj suplys nuo įtampos, kuria buvo apsigaubę vargšai pirštų sąnariai, tos rankos kentėjo ir džiaugėsi savo kančia tuo pat metu. Taip ir nesupratau, šypsojosi ji ar raudėjo, ar tiesiog ją apakino akimirka gaudžiusi fotoaparato blykstė ar amžina saulė. O galbūt tiesiog neperpratau jos akių – senų žmonių akys nespaltotose nuotraukose būna neįžvelgiamai juodos, bedugnės. Matyt, neveltui ta nuotrauka buvo pakabinta aukščiau akių lygio (galima, aišku, manyti, kad visos nuotraukos buvo pakabintos gana aukštai, nes cerkvės lubos aukštos, ir taip siekta užpildyti erdvę). Stovėjau atlošęs galvą priešais ją, šįkart be mažo suaugusio kūdikio, be auksinių skardų, spindulių ir aureolės. Cerkvės gilumoje, dar aukščiau nei nuotrauka, buvo langas, įrėmintas beveik romaniškai storų sienų, ir dėl pro jį sklindančios šviesos senutė atrodė dar ryškesnė, o už lango be garso judėjo klevo šakos.

Noriu ten grįžti, o visa kita – tik žodžių vėjas, rašė tas pats lakūnas, ir jis buvo ypatingai teisingas. Bet visgi, kas tą vėją bekeltų, ar žodžiai, ar popieriai, kuriuos šlamindamas susimąstai apie drėgnuosius atogrąžų miškus, kenčiančius nuo begalinių pjūklų ir besidauginančių žmonių, – juk šitaip smagu pamaitinti savo tuštybę, rėkiantį ir nelaiku šikantį kūdikį. Tad ir imu šnekėti tai, ko šiaip nenorėčiau šnekėti, tada mąstau, kad velniam čia aušinu jauną pienu aptekusią burną, velniam kiti klauso, o gal tik įsivaizduoju, kad klauso. Ir šneku, rašau, užuot sėdėjęs ir žėrėjęs radauskiškam saulėlydy.

O tai irgi gali būti religija. Vėjai, ažuolai ir barsukai, viduržiemy išlendantys apsidairyti ir nubėgti nusišlapinti į purią pusnį (juk ilgai miegota, o nepragerti inkstai dar dirba tarsi „Tauro“ gamykla) ir grįžtantys atgal į sapnus, kuriuose pagony sėka jų pėdas ir iš jų nuspėja ateinančių metų kataklizmus, upių potvynius ir perkūno barzdos ilgį. Krutanti žolė ir akis spiginanti saulė, vėliau sukelsianti trumparegystę. Žinoma, ir debesėliai, seniai numirusiems seneliams nunešantys linkėjimus, pagyvenusios poetės, prašančios mamos pasakyti, kurion pusėn dangus teka, kad galėtų pasitikti. Praėjusią vasarą kartą pagalvoju: tai štai kodėl jie tikėjo medžiais ir akmenimis, juk ir aš, jei būčiau gimęs tūkstantmečiu anksčiau, galbūt būčiau savo mylimą gyvulėlį paaukojęs kokiam mylimus gyvulėlius pusryčiams ryjančiam dievui. Galbūt visa tai dėl vėjo, kuris netikėtai pakilo ir prakiurdė mano vienatvę. Grįžau pas draugus, jie gulėjo žolėj po du, ir aš atsiguliau vienas, mačiau žolės stiebą, dainavome (deja, iš popierinių natų išmoktą) mažą folkloro dalelę apie „žvingiantį žirgą, dolija“, o namo grįžome Wolkswagen’u. Ironiška tiek pat, kiek banalu, ir žinau, kad šnekėjau apie tai per vieną etikos pamoką, matyt, ir gana egzaltuotai, tada sėdėjom kiemely, spigino saulė, visi buvo apsnūdę, nors Šarpiai mane suprato. Kur visgi riba tarp primityvumo ir išminties? Tarp spoksojimo į teliką (visus sudaužyčiau, frustruotas neurotikas) ir tarp sugebėjimo džiaugtis tuo, ką turi? Bet čia kita tema, bijau ją vystyti, kad neatsiremčiau į žodžių ribas. O tie pagony man pasirodė teisūs, žvelgiant apibendrintai. Kartais net apmaudu, kad tas senas britas su obuoliu kartą paėmė savo stiklą ir parodė tamsiajam pasauliui, jog tai ne laumė ir ne Vaiva, o spektras. Juk laumę maloniau įsivazduoti, o gal net dvi, vieną viename juostos gale, kitą kitame, ir šuoliuoti per septynias pievas ir devynis miškus pas kurią nors. Ir niekada iki galo neįsitikinti, kad jos nesurasiau šiam matmeny, nes tikėjimas – tai tikėjimas.

Sakai, nori būti žurnalistas?

Viktorija Navickaitė

Sveiki, aš Viktorija, nenutuokiu, ar prisimenate mane, ar jau nebelabai. Licėjų baigiau praėjusiais metais ir per ketverius metus buvau antroji liceistė, po mokyklos baigimo pasirinkusi Vilniaus universiteto Komunikacijos fakulteto siūlomas žurnalistikos studijas. Vis dėlto iki šiol liceistų gretose buvusi nepopuliari specialybė šiandien įgauna vis daugiau palankumo – reguliariai sulaukiu liceistų laiškų su galybe klausimų apie šią studijų programą, pagalbos bei konsultacijų prašymais. Kad viskas būtų paprasčiau, šioje „Andų“ rubrikoje pateiksiu atsakymus į dažniausiai gaunamus klausimus.

Kokie studijų plusai ir minusai?

Itin džiugina studijų šiuolaikiškumas. Kone kiekviena paskaita susieta su šiandieninėmis aktualijomis, tai padeda geriau perprasti dėstomą medžiagą, suvokti žurnalistikos teoriją, daro studijas įdomias. Beveik visose auditorijose yra kokybiška multimedijos aparatūra, modernūs televizoriai, studentai turi galimybę skolintis iš instituto profesionalius diktofonus, fotoaparatus, vaizdo kameras. Tai smarkiai palengvina mokymosi procesą. Bent jau kol kas visi dėstytojai, kuriuos man teko pažinti, yra itin puikūs – jie ne tik geba gerai išaiškinti dėstomą dalyką, bet taip pat yra autoritetingos ir įdomios asmenybės, neskubančios teisti ar bausti, o priešingai – nuolatos skatinančios stengtis. Džiugina tai, jog turime itin dažnas galimybes susitikti su žymiais žiniasklaidos ekspertais iš užsienio, žurnalistikos profesionalais. Instituto studentai gauna ne tik teorines žinias, bet ir išbando save praktinėse užduotyse – mes imame interviu iš žymių žmonių (V. Adamkaus, H. Vaitiekūno ir kitų), vykdome fotografijos projektus, dalyvaujame Žurnalistų ir leidėjų etikos komisijos posėdžiuose ir t.t. Studijų programa ugdo komunikacinius bei profesinius gebėjimus, suteikia galimybę mokytis įvairių užsienio kalbų, padeda įgauti platų suvokimą apie šiuolaikinę žiniasklaidą, suteikia galimybę lengvai derinti studijas su darbu žiniasklaidoje, neapkrauna nereikalingais darbais, tad lieka užtekčiai laiko studentavimui, o įgytas išsilavinimas leidžia dirbti žurnalistikos, reklamos, viešųjų ryšių srityse.

Vis dėlto ne viskas auksas, kas auksu žiba. Kad ir koks žurnalistikos studento gyvenimas atrodytų nuostabus, minusų ir čia randame. Sunku pasakyti, ar žurnalistiką galima vadinti mokslu, todėl nesu tikra, ar pagrįstai Lietuvoje nėra atskirų žurnalistikos mokyklų, kaip, pavyzdžiui, Vokietijoje ar Didžiojoje Britanijoje, kur norintys tapti žurnalistais kitos specialybės aukštojo mokslo diplomą turintys žmonės ateina įgyti žurnalistui būtinų žinių specialiuose kursuose. Kad ir kokios šiuolaikiškos studijos būtų, jos gana sunkiai apčiuopiamos – čia beveik nėra faktų, kuriuos reiktų išmokti, čia viską reikia suprasti ir įvaldyti. Tai dažnai ima trikdyti – kartais pagalvoju, ar vis dėlto kažką išmokau, ar tik apie daug ką sužinojau.

Kaip stojama į žurnalistiką?

Žurnalistikos mokslai dėstomi Komunikacijos fakultetui priklausančiame Žurnalistikos institute. Pastarasis kasmet priimdamas studentus ne tik atsižvelgia į jų mokyklos baigimo rezultatus, bet ir organizuoja papildomą stojimą į specialybę, vadinamą kūrybiniu konkursu. Kiekvienas kūrybinis konkursas turi savo temą, pavyzdžiui, politika, ekonomika, sportas ir t.t. Pastarųjų nereikia išsigąsti – tema tik nusako kryptį, kuria vyks konkursas, ir viskas, ko reikia, tėra atidžiau pasidomėti žiniasklaidoje skelbiamomis naujienomis šia tematika. Pats konkursas susideda iš dviejų dalių – rašinio ir pokalbio. Į stojimus užsiregistravęs moksleivis atvyksta į pirmąjį konkurso etapą, kur jo užduotis yra parašyti publicistinio stiliaus rašinį viena iš duotų temų (stojimų temos neturi nieko bendra su literatūros pamokų metu rašytų rašinių temomis, pasiruošti šiam konkurso etapui vargiai įmanoma). Tą pačią

dieną po kelių valandų visi rašinį rašę kandidatai sukviečiami į vieną patalpą, kurioje perskaitomos pirmąjį egzaminą išlaikiusiųjų ir į antrą turą patekusiųjų žmonių pavardės. Nepaminėti kandidatai turi palikti auditoriją. Iškart po rašinio dalies rezultatų paskelbimo pradedamas antras stojimų etapas – pokalbis, kurio metu kandidatas dalyvauja interviu su stojimų komisija, sudaryta iš visuomenei nusipelnusių ir gerai žinomų žurnalistinį darbą dirbančių asmenų bei instituto darbuotojų. Pokalbio metu tikimasi pamatyti kandidato motyvaciją, įvertinti gebėjimą komunikuoti, reikšti mintis, orientuotis situacijoje, bendrą išsilavinimą. Klausimai gali būti dvejopi – itin nuspėjami arba visiškai netikėti. Egzistuoja ir kelios klausimų rūšys – vieni reikalauja tikslaus atsakymo ir yra daug lemiantys, kitais norima pamatyti kandidato gebėjimus suktis iš padėties ir nepasimesti. Svarbu suprasti, kada kokio atsakymo yra tikimasi, ir tuomet viskas klostysis puikiai. Paaiškėjus pokalbio dalies rezultatams visi įskaitą gavę kandidatai toliau dalyvauja bendrame stojimų konkurse, kurio rezultatus lemia VBE bei tam tikrų dalykų metiniai įvertinimai.

Ar būtina studijuojant turėti žurnalistinio darbo patirties?

Tai nėra esminis kriterijus. Žinoma, geriau, jei darbo patirties yra, tokiu atveju į pokalbį reikia atsinešti savo portfolio su publikuotais straipsniais ir paduoti komisijai. Tai įrodo kandidato motyvaciją. Tinka visokio pobūdžio patirtis – nuo publikacijų mokyklos laikraštyje ir žinučių spaudoje iki reportažų televizijai gamybos. Jei vis dėlto kandidatas neturi žurnalistinio patirties, jis vis tiek išlieka lygiavertis konkurentas ir gali pelnyti komisijos palankumą savo atsakymais į užduotus klausimus.

Kokie žmonės susirenka studijuoti žurnalistiką?

Galiu džiaugtis turinti puikius kurso draugus. Žinoma, matyt, kaip ir kiekvieną Lietuvos universitetą pasirinkusį liceistą, pradžioje mane buvo ištikęs trumpalaikis kultūrinis šokas, bet atidžiau išnagrinėjus situaciją ir truputį pripratus viskas pasirodė esą gan puiku – žurnalistiką studijuoti pasirenka kūrybingi ir visapusiški žmonės, pasižymintys plačia pasaulėžiūra, o tai lengvina bendravimą. Nenuostabu, kad kone visi mano kurso draugai yra cholerikai, matyt, čia bendras žurnalistų bruožas/kriterijus. Man smagu, jog mokausi su įdomiais ir geranoriškais žmonėmis, linkusiais stebinti ir turinčiais didelių ambicijų bei užmojų – tai skatina neatsilikti.

Kokio masto būna stojimo konkursas?

Žurnalistikos specialybė jau atgyveno ir aukso, ir akmens amžius. Prieš kelerius metus į vieną studento vietą taikydavosi apytiksliai 22 moksleiviai, kiek vėliau – vos 2-3 moksleiviai. Šiuo metu situacija palanki liceistams – man stojant į vieną vietą kandidatavo 7 moksleiviai, taigi pereinamasis balas buvo palyginus aukštas (vienas aukščiausių iš visų VU siūlomų specialybių), kas dažniausiai nesudaro didelio skirtumo Licėjaus moksleiviui, tačiau gelbėja numatant bendrą kurso lygį.

Tai – atsakymai vos į kelis man apie studijas užduodamus klausimus. Jeigu tau atrodo, kad norėtum studijuoti žurnalistiką, bet vis dar kažkas rodosi neaišku ir šis bei tas kelia nerimą – Viktorijos klausk drąsiai! www.facebook.com/viktorija.navickaite bei viktorija.navickaite@kf.stud.vu.lt yra tos dvi internetinės srovės, kurios tavo lūkesčius nutekins man, o aš pamėginsiu padėti.

Karnavalas

Tadas Šlimas

Gruodžio 29-ą iš namų išėjau šiek tiek anksčiau. Nenorėjau vėluoti. Besąlygiškai paisydamas Merfio dėsnų, autobusas neatvažiavo laiku ir įstrigo kamštyje, todėl link licėjaus buvau priverstas bėgti dvi stoteles. Ir kaip gerai, kad šviesa aktų salėje negeso ilgai – kitaip būčiau pražiopsojęs pusę vaidinimo.

Atmosfera buvo gera – laikas tarp švenčių, trečiadienio vakaras, po kurio galima pabūti su draugais, fone vykstantis spektaklis. Buvo gera stovėti atsipalaidavus ir tiesiog žiūrėti. Paprasta, neperspausta. Šaunu, jog anksti supratot, kad reikia išnaudoti savo stipriąsias puses, ir Šokių Maratone išsireklamavusias merginas vertėt daug judėti. Komisija buvo įdomi, Mikės Pūkuotuko profesionalus šokis apstulbino, abu princo suktukai – patrauklūs; buvo ir gana gerai dainuojanti mergina (net truputį gėda, kad nežinau jos vardo). Kartais scenos pernelyg ištemptos – tokiose vietose turit sočiai vietos tobulėti. Humoro kokybės skirtumas tarp saldžialiežuvio komisijos pirmininko ir dėmesio ištroškusios metro merginos buvo jaučiamas, ar ne? Norėjosi daugiau nuoširdžiai juokingų scenų. Pasigilinus, galima pastebėti, jog mintis „Žmonės – tarsi lėlės“ galėjo būti labiau išplėtotą, būtų stipriau surišusi visas pasakojimo virves. Gal reikėjo mažiau personažų? Kartelė kitąkart bus gerokai aukščiau. ;)

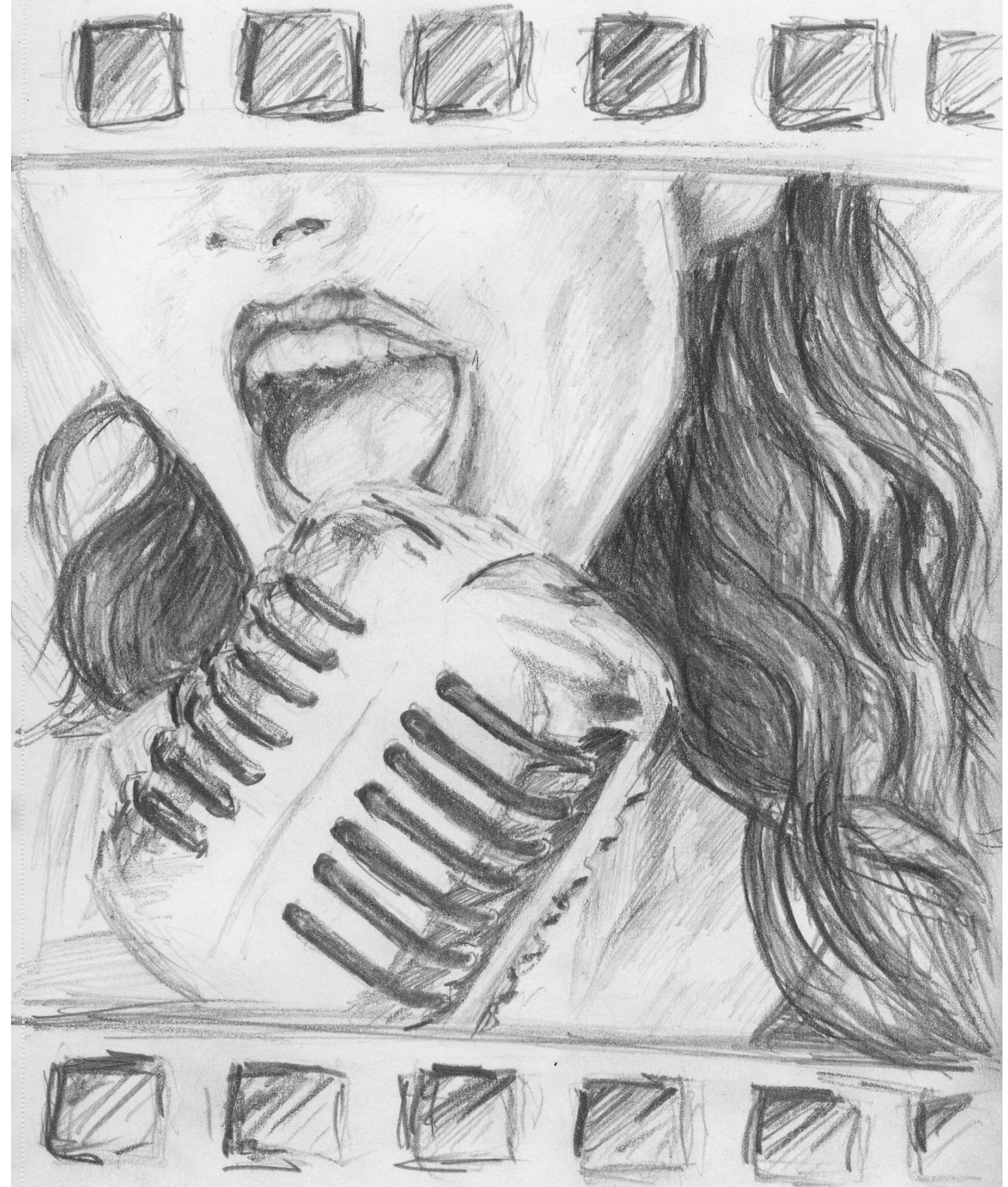
Aš – kaip jums, pirmokai – rašau neblogą baliuką avansu. O šiaip... Vis laukiu ilgesnių vaidinimų. Ne tik pirmakursių – visų, būtų smagu prisėsti ilgeliau. Vieną kito rudens vakarą tikiuosi užsiimti patogią vietą ir pamatyti daugiau satyros bei galybę kokybiškos ir energingos šokių choreografijos, kurie praskaidrins lapkričio niūrumą.

Dariaus Buinausko fotografijos

Jazz Pictures

kovo 18 d.

Visi, norintys groti, registruokitės pas
Virgą (Illa), Gabrielę K (Ild) arba Karolį (IVa).

Virga
10.12.17

Licėjus ne tik mokosi

Eidvilė Banionytė

Mitas, kad licėjaus mokiniai tik mokosi, dar kartą sugriautas – tai puikiai įrodė mūsų vaikinų tinklinio rinktinė, tarpmokyklinėse tinklinio varžybose iškovojus antrąją vietą. Ta proga pakalbinome tinklinio rinktinės kapitoną – **Luką Deksnį**.

Ar pameni tą jausmą, kai pirmą kartą su komanda išėjote į aikštelę? Kaip jauteisi?

Tai nebuvo naujas jausmas, nes su šia komanda žaidžiu jau trečius metus, tačiau šimet mes buvome užtikrinti ir pasitikintys savimi, tikėjomės ir norėjome laimėti.

Kaip komandos nariai bendraudavo tarpusavyje? Nekildavo ginčų treniruotėse?

Komandos narių tarpusavio santykiai buvo draugiški, nors ir neišvengdavome smulkių ginčų. Asmeniškai aš labai daug reikalavau iš komandos, mėgau aiškinti ir kartais gal net per daug pasikarščiuodavau, tačiau tikiuosi, kad komandos draugai mane suprato teisingai.

Ar rungtynių metu būdavo akimirų, kada galvodavote, jog viskas jau prarasta?

Kad ir kaip būtų buvę sunku, mes visuomet žaisdavom iki galo. Buvome užsispyrę ir pasiryžę pasiekti savo tikslą, žaisdavome susikaupę ir niekuomet nepalūždavome.

Daivos Janulienės fotografija

Ar sulaukėte didelio palaikymo?

Taip, buvo keli entuziastai sekę visas mūsų rungtynes, tačiau daugiau sirgalių sulaukėme tik paskutiniųjų rungtynių metu, juos pakvietė Donatas.

Kas suteikė didžiausią motyvaciją siekti pergalės?

Asmeniškai man – sportininko ambicija ir noras laimėti. Buvome ištis verti pergalės, nes žaidėme daugiau nei kitos komandos ir treniravomės net vasarą.

Ar turėjote kokį nors šūkį?

Taip, turėjome šūkį, kuris buvo viena iš licėjaus tradicijų. Surikę „Mokslas!” sulaukdavome įvairių reakcijų.

Kaip jautiesi pasibaigus tinklinio turnyrui?

Jaučiu nostalgiją, azarto trūkumą, juk tai paskutiniai mano metai licėjuje, paskutinis turnyras. Trūks treniruočių, laiko praleisto kartu su komanda.

Kurios rungtynės įsiminė labiausiai? Kodėl?

Labiausiai įsiminė rungtynės prieš Adomo Mickevičiaus gimnazijos komandą, jos buvo pirmos ir pačios sunkiausios rungtynės, pirmąjį setą pralaimėjome, tačiau tik užsispyrimo ir atkaklumo dėka sugebėjome išsiveržti į priekį ir laimėti.

Kokią atsakomybę prisiima komandos kapitonas?

Manau, jog pagrindinė komandos kapitonų funkcija yra komandos dvasios palaikymas tiek morališkai, tiek savo žaidimu. Kapitonas yra kaip pavyzdys komandai, jis užima svarbią lyderio poziciją.

Ar daug laiko ir pastangų teko įdėti norint pasiekti šį laimėjimą?

Šios komandos pagrindą sudarė trejus metus drauge žaidę ir treniravęsi jaunuoliai. Dirbome daug ir sunkiai, tačiau visos pastangos buvo malonios ir atsipirko.

Į kelis klausimus atsakyti sutiko ir rinktinės trenerė, kūno kultūros mokytoja **Daiva Janulienė**.

Ar prireikė daug pastangų ir darbo ruošiant vaikus tinklinio čempionatui?

Viskas prasideda kūno kultūros pamokų metu, mokiniai yra supažindinami su žaidimu, pajaučia kamuolį. Norintys tobulinti savo tinklinio įgūdžius, dalyvauja tarpklasinėse varžybose. Patys entuziastingiausi ir tikrai norintys žaisti yra kviečiami į mokyklos rinktinę, šiuo būdų komanda sudaroma jau šeštus metus iš eilės. Šiuometinė komanda buvo ištis labai stipri. Didžiausias pastangas žaidžiant ir treniruojantis įdėjo vaikinai, pagrindinis mano darbas buvo psichologinis palaikymas.

Kas buvo sunkiausia?

Neprisimenu jokių sunkumų, komandoje žaidė protingi, sąmoningi vaikinai, jie didelio darbo ir noro dėka ir pasiekė pergalę. Ši komanda buvo kaip tikra komanda, nekildavo jokių pykčių, siekdami bendro tikslo jie sugebėjo sutarti ir dirbti kartu. Vaikinai rodė didelį entuziazmą: treniravosi daug ir dažnai, netgi šeštadieniais.

Kaip jaučiatės po vaikinų pergalės? Ar tikėjotės, kad jie eis taip toli?

Tikėjausi, net neabejojau. Treniravomės tikrai daug, praktikavomės žaisdami draugiškas rungtynes su kitų mokyklų rinktinėmis, į treniruotę buvome pasikvietę profesionalų tinklinio trenerį. Jei netiki, kad gali laimėti, tai ko eiti žaisti?

Po licėjaus dvidešimtmečio

Barbora Drąsutytė

Redakcijos pastaba. Barboros, prieš aštuonerius metus vadovavusios laikraščio redakcijai, atsiliepimo neprašėme, tiesiog aptikome įrašą jos internetiniame dienoraštyje, pasiklausėme, publikuoti leido. Ko gero, užsakytas tekstas atrodytų gerokai kitaip. Bet šįkart džiaugiamės išsivertę be išprašytų pagyrų, džiaugiamės gyva reakcija. Kažkodėl apie dvidešimtmetį kalbėti ne taip jau paprasta – net mums patiems.

UPD: Čia apie vadinamąją licėjaus dvasią, jei ką. Apie tai, kad licėjus be konkurencijos būtų ne licėjus ir kokie žmonės iš jo išeina.

Galvoju, turbūt reikia daugiau nebeit į licėjų, nes visada nueini ir išeini taip... hm.... ne kažkaip. Vakar nuo scenos nuskambėjo „licėjų visada buvo konkurencija“. Ooo taip. Pažymiai čia niekuo dėti (nors ir jie). Nori nenori: kai į vieną vietą surenki kelis šimtus ambicingų asmenybių, nenuostabu, kad atmosfera įkaista. Ne visi veržiasi į dėmesio centrą, bet besiveržiančiųjų koncentracija tokia didelė, kad – štai, dvidešimtmečio renginiui prisireikė visos didžiulės Siemens Arenos scenos. Ironizuoju, bet išties taip yra. Kiekvieną kartą, kai išgirsti apie licėjų, pamatai liceistus, buvusių ir esamus, galvoji bliaaaaaamba kokie jie kieti. Kokie jie visi kieti. (Man asmeniškai licėjaus metai yra neišnaudotų galimybių metai, nes dabar suvokiu, kiek daug galėjau daryti ir veikti, bet nedariau, nes – nes tiesiog nedariau. Tingėjau, nemokėjau, sėdėjau ir tylėjau. Užtat dabar ir būna nejauku grįžti, nes kyla stiprus noras atsukti laiką atgal ir pradėti licėjodisėją iš naujo.)

Grįžtant prie konkurencijos – taip, ji nemaloni. Nemaloniausia, ko gero, mokiniams, kuriems neišeina savaime būti visur ir visada, bet kurie labai to norėtų; o prasimušti, peržengti – ar save, ar kitus, – išsiugdyti, nusilipdyti save tokį, kokio norėtum, nėra taip lengva. Tačiau licėjus yra būtent tas spyris į užpakalį, kurio reikia mažesnėms ar didesnėms šiokį tokį potencialą turinčioms plūdroms, idant apskritai pradėtų norėti ką nors su savimi daryti. Nebūtų konkurencijos, būtų mažai motyvacijos. O kam: juk kokioje kitoje kūdroje, žiūrėk, ir taip žibėtų. Todėl konkurencija pjauna, konkurencija – žiauru, bet be jos licėjus būtų beprasmiš.

Jubiliejiniuose „Anduose“ (paširpau, iš jų supratusi, kad pirmąjį laikraščio numerį išleidome prieš aštuonerius metus – o jis vis dar gyvas!) radau labai įdomią mintį, gal autorės nesupyks, jei pacituosiu: „Norėdamas stoti į licėjų, mokinytis turi parašyti prašymą: „Aš, Vardenis Pavardenis, prašau leisti man laikyti stojamuosius egzaminus į Vilniaus licėjaus pirmąjį kursą.“ Tuo tarpu bandydamas patekti į kitą gimnaziją jis turi atnešti šūsnį dokumentų ir tėvų rašytą prašymą: „Prašau priimti mano sūnų/duką į Jūsų vadovaujamos gimnazijos pirmąjį kursą.“ Perskaičiau tai ir pabandžiau prisiminti, kiek licėjuje visko vykdavo pačių mokinių iniciatyva. Labai daug pirminių idėjų ir, regis, nemaža dalis jų įgyvendinimo būdavo pačių mokinių. Ne be mokytojų pagalbos, bet vis tiek. Savivalda – žinoma, tačiau ir už jos visada buvo žmonių, kurie kažką sugalvodavo ir nuveikdavo. Ir tai buvo smagu.

Ir dar, pagalvokit, po vakarykščio koncerto: iš tos kelis šimtus mokinių turinčios mokyklėlės išėjo surinkti keliasdešimties (? – nesuskaičiavau iš tiesų, bet nemažą) dainininkų chorą, visai švariai sudainavusį Bohemiškąją rapsodiją; parengti lindyhop'o numerį su gyva muzika, kurią galima taip imt ir dėt tiesiai ant profesionalios scenos; švarutėlaičius klasikinės akademinės muzikos, džiazų numerius, šokio kompoziciją pagal liceistės rašytą muziką (sic); ir taip toliau. Nežinau, aš, be abejo, nesistebiu, nes taip daugiau ar mažiau buvo visada :), bet eit į licėjų jau tikrai darosi tikras nervų tampymas – užaugintas licėjaus dvasios, nori pats galėti pult ant scenos ir padaryti taip, kad būtų taip pat gerai. O gal ir dar geriau.

Posūkiai

Ieva Kasparavičiūtė

Kartą, visai atitrūkusi nuo pasaulio, sukausi licėjaus koridoriumi. Sukausi, sukausi ir pagalvojau, kad taip galima ir priprasti. Kaip žiurkėnas suka savo ratelį, atrodo, jei nepadaužytum į narvą, tai ir suktųsi ten visą laiką. Ir tada pagalvojau apie Raseinius, miestą, kur gyvenau anksčiau. Viena diena ten baigiasi pradėdama naują, metai keičia metus, tačiau niekas iš tikrųjų nepasikeičia. Visai panašios į licėjaus koridorius ten sukasi trys pagrindinės gatvės, nuolatos jomis žingsniuodama tikiesi patirti kažką naujo, bet tik sutinki daugiau pažįstamų, vis bekeičiančių sezonines striukes.

Raseiniuose žolė žalesnė. Čia, dideliame mieste, dažnai lieka tik žolės sąvoka. Gal tik ne šuniukams ir kačiukams. Kiek daug visko buvo galima veikti su Raseinių žole! Buvo galima ją netyčia sutrypti mokyklos kiemely, buvo galima užkišti jos draugui už marškinių ar įbristi iki pusės, atsigulti, ilgai gulėti, paskui išsitraukti erkę, vėl gulėti... Ten vien žolė! O medžių kiek ten daug...

Dar Raseiniuose yra viena gera mokykla – Raseinių pagrindinė. Esama ir kitų mokyklų, bet pagrindinė yra pagrindinė. Dažniausiai ten būdavo smagu. Tik gal ne ankstyvą rudenį, kai kūno kultūros pamokos vykdavo lauke ir žaisdavom žaidimą „Lėpšis, tu, lėpšis, bėk dar ratą, spausk, kiek gali, baltas, kaip šungrybis“. Dar pagrindinėje būdavo nelabai smagu vėlyvą rudenį, kai vis dar varydavo į lauką, grybų sezonas jau būdavo pasibaigęs, užtat labai šlapia. Na, ir dar žiemą, kai mažiukai stovėdavo lauke karinėj parengty, prisilipdę tiek gniūžčių, kad ir Berlyno sieną būtų nuvertę. Nelabai smagu ir pavasarį, kai taip norėjosi pasidžiaugti žolės teikiamais malonumais, bet geriausiu atveju galėjai paspoksoti į plastikinį bananmedį biologijos kabinete. Bet pagrindinėj vis tiek linksma. Nueini į valgyklą, o ten kiekvieną dieną – cepelinai! Dėl to mūsų ir direktorius pavalgęs ir linksmas būdavo. Tik turbūt jam pabodo mažiukams Kalėdų senelį vaidinti, tai išėjo į savivaldybę. Bet ir ten visi kaip Kalėdų seneliai. Taip kad nuo pagrindinės toli nepabėgsi... Viena tokia mergaitė, sako, pabėgo į tokį licėjų Vilniuje, rašo dabar apie nepakartojamus pagrindinės cepelinus. Bet kai tą mergaitę užklumpa sentimentai, ji išsitraukia tokią lentelę, skirtą moterims, metančioms svorį, su užrašais „Anksčiau“ ir „Dabar“ ir pradeda pildyti tas grafas truputį ne pagal paskirtį.

Anksčiau mamai šaukei iš lovos, kad iki mokyklos dešimt minučių, dabar tikini, kad daug autobusų važinėja, į kažkurį vis tiek spėsi. Anksčiau bandydavai visaip įsiteikti rūbininkėms, kad tik greičiau atneštų tau žetonėlį, dabar jos iš širdies pasijuoktų tokia savitarnos rūbine, kur rūbininkės visai neturi valdžios. Anksčiau prieš pamokas klausei bendraklasių „bumčikų iš kolonkių“, dabar girdi optimistišką Kiemelio FM muziką, juk gyvenimas gražus, nors ir kontrolinis, nors ir kiekvienas vakaras romantiškas – su knygom. Anksčiau per istoriją dėdėms vadovėlyje piešei ūsus, dabar nebe, nes labai myli Čiapą. Anksčiau per lietuvių juokdavaisi, kai draugas parašydavo „koncervai“, dabar iš tavęs juokiasi, kai tu sakai „kolidorius“ arba „visks narmalei“. Anksčiau per geografiją žiūrėdavai paskutiniuose suoluose filmukus iš telefono, kaip per ilgąją pertrauką bernai susikūlė, o dabar kažkodėl ne – žemėlapius visokius mokaisi, vietovardžius... Pagaliau anksčiau mokeisi, nes mokslukė, dabar mokaisi, nes liceistė... Nors kai kas niekada nesikeičia – valgykloj porcijos vis tiek per mažos, atostogos visada per trumpos. Meilės per mažai, supratimo! Ypač per kontrolinius.

Kai atėjau į naują mokyklą, pažiūrėjau pro naują didelį langą į didžiulį Vilnių ir man ėmė suktis galva. Po truputį jis įsuko ir mano kaklą, pečius, rankas ir kojas. Po truputėlį pradėdu prisiminti, kaip keičiasi sezoninės pažįstamų striukės, ir vėl sukasi taip pat – diena po dienos, vienas mėnuo po kito, lyg niekas nebūtų pasikeitę. Net truputį baisu, kad netyčia gali kur nors taip lengvai įsisukti, kokiam nors tolimam ir nepasiekiamam krašte. Juk tolimas man kažkada atrodė ir Vilnius...

Neturiu tikslo būtinai tapti žvaigžde

Viktorija Navickaitė

Eglė Petrošiūtė – Vilniaus licėjaus tarptautinio bakalaureato moksleivė, savo jėgas nusprendusi išmėginti šių metų „Eurovizijos“ konkurso atrankoje. Jai jau pasisėkė – Eglei buvo suteiktas šansas ir vasario 19-ąją dieną ji dalyvavo nacionalinėje atrankoje. Apie muzikinę karjerą, dalyvavimą nacionalinėje atrankoje, tikslus ir ketinimus – iš pirmų lūpų.

Viktorijos Navickaitės fotografijos

Kaip prasidėjo tavo muzikinė karjera?

Nuo vaikystės lankiau muzikos mokyklą, ten pradėjau lankyti pirmąsias dainavimo pamokas. Tai buvo seniai, man buvo apie 10 metų. Profesionaliau dainuoti pradėjau vėliau, kai prieš maždaug šešerius metus prisijungiau prie džiazų orkestro „Magic time orchestra“. Kartu su juo ėmėme koncertuoti klubuose, daryti turus, važinėti po užsienį. Daugėjo koncertų, įgijau patirties. Dainavimas orkestre skatino daugiau domėtis muzika, klausytis jos, pačiai tobulėti.

Kaip reaguojate savo kolektyvo nariai, matydami tokią asmeninę iniciatyvą? Juk iki šiol visi dainuodavote kartu, o dabar į sceną ketini lipti viena...

Galima sakyti, kad su orkestro nariais kartu užaugome, kartu tobulėjome. Dabar daugelis kolektyvo narių pradeda rūpintis savim, ima bendradarbiauti su kitomis grupėmis. Ten mes esame trys dainininkės, visos puikiai sutariame, jos man padės dalyvauti atrankoje. Apskritai, visi kolektyvo nariai itin draugiški ir mane palaiko.

Kaip sugalvojai dalyvauti „Eurovizijos“ atrankoje?

Kuriu dainas – tekstus ir muziką. Vieną dieną sukūriau dainą „Smile“, kurią ir dainuosiu atrankoje, nors jis nebuvo specialiai taikyta šiam konkursui. Kartu su draugu, užsiimančiu prodiusavimu, ją įrašėme ir jis pasiūlė pamėginti su šia daina dalyvauti atrankoje, mane paskatino. Pagalvojau, kodėl ne – galėčiau padainuoti savo dainą didesnei auditorijai, būti išgirsta, o galbūt ir pastebėta. Su tokia mintimi – „o gal pasiseks“ – ir einu į konkursą. Žodis „pasiseks“ čia reikštų „gerai padainuosiu ir sulauksiu kelių balsų“. Vaikystėje labai norėjau dalyvauti „Eurovizijoje“, o šiandien žiūriu į tai kaip į galimybę viešai pasirodyti su savo daina.

Kaip į tokią tavo iniciatyvą reagavo šeima, draugai?

Šeima, be abejo, palaiko, tiki manimi. Draugai žiūri skirtingai – kartais sulaukiu klausimų, ko tikiuosi iš konkurso, ko man ten eiti, juk ten dalyvauja žinomi žmonės, ką aš ten veiksiu. Bet manau, kad nėra svarbiausia atrankoje nugalėti. Man svarbiausia dalyvauti – tai saviraiškos forma, galimybė įgyti įdomios patirties, patobulėti. Pagrindinis tikslas – pasirodyti kaip įmanoma geriau, sukelti žmonėms gražių emocijų. Gal kam nors bus malonu pasiklausyti, kaip aš dainuoju.

Atrankoje dalyvauja Lietuvoje žinomi žmonės, vadinamieji „scenos grandai“ – Linas Adomaitis, Rūta Ščiogolevaitė, Donatas Montvydas ir kiti. Ar manai esanti pajėgi rungtis su tokiais atlikėjais?

Manau, kad esu pajėgi pasirodyti kartu su jais. Mano daina yra pakankamai gera, šiuo metu tobulinama jos versija. Nors pirmąją atranką, į kurią visi norintys siuntė savo įrašus, praėjau su kiek paprastesniu variantu, dabar noriu, kad daina skambėtų kaip galima geriau. Juk „Eurovizijos“ konkursą kuria jo dalyviai, lygiai taip pat, kaip valstybę kuria jos gyventojai. Dalyvaujantieji kuria bendrą vaizdą, kontekstą, iš jų išrenkamas nugalėtojas. Šitaip ir aš prisidedu prie konkurso kūrimo, įdedu savo darbo dalį.

Tikriausiai domiesi, kokias dainas atrankoje žada dainuoti kiti dalyviai. Kaip vertini konkurentus? Galbūt turi savo favoritų?

Nežinau, koks buvo bendras vaizdas po pirmojo turo, dainas siuntė visi norintys – tačiau dabar, kai jos jau atrinktos ir laimingesnieji pasirodys televizijos transliuojamoje atrankoje, man atrodo, kad viskas puiku. Atrinkti dalyviai tikrai labai stiprūs, džiaugiuosi, galėdama dainuoti šalia jų. Man patinka D.Montvydas, R.Ščiogolevaitė... Visai džiaugčiausi, jei jiems pasisektų. Palaikau juos.

Apie ką tavo daina?

Mano daina apie nuotaiką, apie tai, kaip mes patys galime save paveikti, valdyti savo nuotaikas. Dainuoju apie tai, kad žmogus gali pats skleisti gerą energiją, dažyti pasaulį kitomis spalvomis.

Matyt, esi girdėjusi istorijų, kai nežinomi žmonės, užlipę į „Eurovizijos“ sceną ir tikėdamiesi gero rezultato, netyčia patiria fiasko. Ar nebijai, kad tau gali taip nutikti? Galbūt komisija reaguos neigiamai, kandžiai nuteis tave...

Tikrai nebijau šito. Viską darau nuoširdžiai. Net jei ir bus kokių komentarų, man svarbiau, kad žmonės išgirs mano dainą. Nebijau, nes pasitikiu savimi, puikiai žinau, ko noriu ir ko siekiu.

Ką planuoji po atrankos į konkursą? Ar ketini siekti didžiosios scenos?

Na, terminas „didžioji sena“ yra reliatyvus. Jei „didžioji scena“ – tai, ką rodo televizija, tada tai nėra mano siekiamybė, man scenos dydis patinka ir licėjuje, ir gyvos muzikos klubuose. Dėl kūrybos, kurti tikrai nenustosiu, toks jau mano būdas – turiu save kaip nors išreikšti. Išreiškiu dainomis. Neturiu tikslo „būtinai tapti žvaigžde“, nes terminas „žvaigždė“ juokingas. Norėčiau tapti šviesiu žmogumi, tokiu, kurio šviesi širdis ir nuveikti darbai. O kursiu visada, net jei nebus norinčių klausytis. Aišku, turėti su kuo pasidalinti, maloniau.

Neįdomiai įdomus interviu apie pasikeitusį licėjų

Akvilė Milkevičiūtė

Nuotraukos iš asmeninio archyvo

Prabėgus licėjaus dvidešimtmečio minėjimo maratonui, mano galvoje vis dar kirbėjo keletas klausimų. Renginio metu daugybė dėdžių ir tetų kalbėjo apie licėjaus gyvavimo pradžią, apie į rusų mokyklą „ištremtą“ kursą, apie garsiąją licėjaus atmosferą, tačiau ką apie tai galėtų pasakyti to meto liceistai? Būtent todėl puodeliui kavos pakviečiau **Donatą Tarasevičių** – IV licėjaus laidos alumną, dabartinį „Idioteatro“ vadovą, paprasčiau sakant – įdomų ir smagiai savo laiką licėjuje praleidusį žmogų.

Donatas: Kiek keista buvo skaityti tavo laišką. Mano laiku tokių eksų kaip ir nebuvo. Todėl dabar smagu sužinoti, kad kažkam gali būti įdomūs tokio senumo įspūdžiai...

Akvilė: Bet vis dėlto kažkam jie įdomūs. Atėjai į licėjų gūdžiais 1994 – aisiais, kai jis dar buvo visai jaunutė mokykla. Kas tuo metu buvo licėjus, ką apie jį kalbėjo žmonės ir apskritai – kas privertė tave ten eiti?

Apie licėjų tuo metu nelabai daug žinojau... Po devintos klasės stoti į licėjų pasiūlė mokyklos draugas, bet atsisakiau, sakiau, kad tokių nesąmonių nedarysiu, tai jis irgi nestojo. Bet licėjuje tuo metu mokėsi keli kiti draugai, todėl kartais ateidavau į jų pamokas. Labiausiai man patiko tai, kad licėjuje nebuvo gėda mokytis. Žmonės ten mokėsi ne todėl, kad laikė save kažkokiais genijais ar dėl to, kad reikėjo – jie visi buvo pakankamai skirtingų gabumų, tačiau visi norėjo mokytis ir jiems tai patiko. Tai va, man patiko tos kelios pamokos ir sugalvojau stoti į vienuoliktą klasę. Stojau gal 11 žmonių į penkias vietas – neklausk, iš kur jos buvo atsiradusios. Stojau ir įstojau, deja, netgi išdaviau tą draugą. Tais metais į licėjų atėjo ir Saulius Jurkevičius. O aš tuo metu buvau visiškai pankas, su „grafkėm“ ir maištaujantis prieš visus ir viską, todėl, mano maištaujančiu supratimu, jis viską darė blogai. Tiesą sakant, jis elgėsi tiesiog taip, kaip tuo metu reikėjo. Paprasčiausiai tada tos visos laisvės pradėjo dingti. Tai mes ir maištavom, kovojom už savo teises, rinkom prezidentą, tarybą...

Na, jei jau prabilai apie licėjaus savivaldą, tai turbūt gerai atsimeni mokytoją Algį Sindaravičių...

Labai puikiai atsimenu, jis buvo vienas įsimintiniausių mano mokytojų. Buvo tokia mokytojų trijulė – Algis Sindaravičius, Marius Mikalajūnas ir Lilija Duoblienė. Marius su Lilija buvo meniški žmonės, Marius net turėjo teatro būrelį, kurį lankėmė. Pavyzdžiui, dvyliktoje klasėje vaidinome „Linksmąsias Dionisijas“, kur vaikinai vaidino moteris (aš vaidinau Atėnę), tai su tuo spektakliu daug kur dalyvavom, dar laimėjom mokyklų teatrų prizą. Šie trys mokytojai buvo kažkokia chebra, net patys buvo sukūrę vaidinimą, kurį mes žiūrėjome net su tam tikru pavydu – atliktas jis buvo genialiai.

Sakei, kad bus neįdomu su tavim kalbėt, o aš, pavyzdžiui, net nežinojau, kad mūsų Sindaravičius buvo toks teatralas...

Negaliu pasakyti, kad teatralas, bet aš tikrai nenustebau per dvidešimtmečio minėjimą pamatęs jį scenoje.

Kai mokeisi, tavo kursas visus metus buvo išvartytas į kitas patalpas. Koks tuomet buvo jūsų gyvenimas, lyg ir licėjuje, lyg ir ne?

Vienu metu po licėjaus stogu glaudėsi dvi mokyklos – mes ir Jaunimo mokykla. Trūko patalpų, todėl mes nuo pirmadienio iki ketvirtadienio mokėmės 10 – ojoje rusų vidurinėje, įsikūrusioje Minties gatvėje, o penktadieniais grįždavome į licėjų. To penktadienio visada labai laukdavome, nes pagaliau pamatydavome kitus liceistus. O jie taip pat laukdavo mūsų, nes jiems irgi keista buvo – įsivazduok, staiga nebėra viso kurso. Tačiau būtent todėl mūsų kursas buvo labai susibendravęs tarpusavyje, turbūt todėl administracijai buvo gana sunku su mumis „tvarkytis“. Mūsų karta buvo ta, kuri matė laisvą, gal ir ne visada pagal įstatymus gyvenantį licėjų, tačiau tada tai baigėsi – o mes tam priešinomės. Mus daugybę kartų įspėdavo, vieną žmogų net norėjo išmesti, o mes surinkom parašus ir pasakėm, kad patys išeisim. Administracija, ko gero, laukė, kol mes baigsime mokyklą... Šiaip ta mūsų „tremtis“ buvo toks savotiškas dalykas – mokytojai atvažiuodavo pas mus, tada važiuodavo atgal. Per juos žinutes kitiems liceistams perduodavome. Su rusais visokių konfliktų turėjome – galiausiai kažkas iš mūsų su savimi net ginklą turėdavo, nes niekada negalėdavai žinoti, kas gali nutikti. Taigi džiaugėmės, kad kitais metais visi galėjome mokytis toje pačioje vietoje.

Donatas Tarasevičius – trečias iš kairės

Papasakok apie to meto licėjaus renginius – kaip juos ruošėte, kokie jie buvo? Gal tuo metu leisdavo licėjuje pasilikti naktimis?

Na, renginiai dažniausiai būdavo kokie nors spektakliai. Tiesą sakant, tai būdavo dar viena mūsų maišto forma – dainose ir spektakliuose kritikuodavome tai, kas mums licėjuje nepatikdavo. Pavyzdžiui, tose pačiose „Linksmosiose Dionisijose“ mano rolė buvo tokia, kad aš galėjau tiesiog scenoje stovėti ir rūkyti. Todėl scena mano atmintyje ir išliko kaip ne kažkokių meninių talentų ieškojimo, bet pasipriešinimo vieta, kur galėjai pasakyti, ką galvoji, o mes buvome tokie, kurie ir pasakydavo. Tiesą sakant, ir nepasikeitėme. Šiaip naktimis nesėdėdavome, tačiau tikrai stengėmės. Tie renginiai, bent jau mūsų teatralų grupei, buvo labai svarbūs. Kai paskutinį kartą vaidinome – dabar neprisimenu, tai buvo išleistuvės ar paskutinis skambutis – vos neapsiverkiau – tikrai buvo gaila, kad to jau nebebus.

O koks buvo mokymasis licėjuje tuo metu?

Nežinau, kaip yra dabar, bet tuo metu buvo itin svarbus vidurkis, nes nuo jo labai priklausydavo, kur vėliau įstosi. Atsirasdavo ir tokių, kurie po vienuoliktos klasės keisdavo mokyklą, nes kitur buvo daug lengviau pasiekti reikiamą vidurkį. Jei gerai pamenu, pagal pasiekimus mus išskirstydavo į klases – jei mokaisi labai gerai, eini į A klasę, nors tokių perkėlimų iš klasės į klasę mažai kas norėjo.

Na, o ką veikei baigęs mokyklą?

Studijavau matematiką VU. Norėjau studijuoti verslą, bet kas buvo verslo studijos 1996 – aisiais? Tie patys tarybiniai dėstytojai dabar persikvalifikuos ir mokys naujų verslo modelių? O matematika yra tiesiog mąstymo būdas. Tuo metu matematiką baigdavo gal 80 iš 200 įstojusių. Na, bet pabaigiau, įstojau į du magistrus – matematikos ir tarptautinio verslo. Iš pradžių matematikos baigiamąjį atidėlioju, bet galiausiai pabaigiau tą magistrą ir dabar... dirbu teatre.

Matematikos studijos ir teatras. Kas čia dabar?

Neįsivaizduoju. Du dalykai kalti dėl to – „Ąžuoliuko“ choras ir licėjus. Iš pradžių dirbau programuotoju, vėliau dainavau. Buvau pritariantysis vokalas Gyčio Daugėlos prodiusuotuose renginiuose, o vėliau su draugais iš „Ąžuoliuko“ įkūrėm įmonę, planavome rengti užsienio atlikėjų teatralizuotus pasirodymus, tačiau neturėjome nė lito kišenėje. Galvojom, pasiseks. Pavyzdžiui, pirmas toks renginys buvo muilo burbulų teatras iš Ispanijos, kurio pasirodymas vyko operos ir baleto teatre kartu su Gintaro Rinkevičiaus orkestru – dabar net negalėčiau to įsivaizduoti, nes tai neapsimoka, bet juk buvome jauni maksimalistai. Tada susipažinau su prodiuseriais, kurie pasiūlė rengti „Urvinį žmogų“. Spektaklis tapo labai populiarus, o mes, susidraugavę su Dainiumi Kazlausku, Dariumi Meškausku ir kitais, ilgainiui supratome, kad tenorime dirbti teatre ir nieko daugiau.

Dabar dirbi „Idioteatre“. Papasakok apie tai.

Jau pavadinimas daug pasako, tai toks žodžių žaismas. Buvo mintis sukurti pavadinimą, kuris skambėtų neįprastai, taip ir gimė Idioteatras. Bet šiaip graikiškas priešdėlis „idio“ reiškia nepriklausomą, laisvą. Prieš tai turėjome savo įmonę, pastačiusią keletą populiarių spektaklių, bet neskelbėme, kad tie patys žmonės daro viską. Tačiau vėliau mus pradėjo painioti su „Domino“ teatru, todėl bandėme to išvengti. „Idioteatras“ – bendraminčių sukurtas ir labai vertinamas dalykas. Visada kartu ieškome naujų dalykų, idėjų, todėl nestatome bet ko. Gal dėl to mūsų repertuaras nėra didelis, tik keturi spektakliai per šešerius metus, bet kiekvienas iš jų toks, už kurį nebaisu prisiimti atsakomybės.

Prieš tai minėjai, kad teatras tavo gyvenime yra licėjaus kaltė. Ką apskritai tau davė licėjus, be teatro?

Man atrodo, kad licėjaus ir matematikos derinys tiesiog privertė mane kitaip mąstyti, o tai daug ką keičia gyvenime, kad ir ką beveiktum. Aš manau, kad todėl daugybė liceistų vėliau savo srityje pasiekia daug, nors ne visada mes apie tai išgirstame. Bent jau mano laikų liceistai visi yra labai nuoširdūs, paprasti, bet savo srityje sėdi aukštai. O licėjaus indėlis yra akivaizdus – Petro Navicko teatro šarada bei Mariaus Mikalajūno suburta teatrinė trupė – tai išgyvenimai, kuriems esu dėkingas ir kurių nepamiršiu visą savo likusį gyvenimą.

Gal nori ko nors palinkėti tiems liceistams ir mokytojams, ypač ilgiau čia dirbantiems, kurie skaitys šį interviu?

Aš džiaugiuosi, kad mano buvę mokytojai dalyvavo mano gyvenime. O ir direktorius, nepaisant to, ką galvojau prieš 15 metų, turbūt viską daro labai teisingai, nes licėjus išliko labai stipria mokykla, o jis išliko tos mokyklos vedliu. Liceistams linkiu džiaugtis licėjumi ne todėl, kad jie čia gauna aukščiausio lygio išsilavinimą, arba dėl to, kad čia mokosi geriausi ir protingiausi, bet tiesiog todėl, kad čia smagu būti su savo draugais, bendramoksliais, mokytojais. Tegul daugiau žmonių jaučiasi taip gerai, kaip jautėmės mes. Truputį abejoju, ar dabar licėjuje taip yra, bet... Linkiu iš visos širdies!

Ačiū už pokalbį!

Vairavimo kursai

Tadas Šlimas

Sveiki, draugai,

lapkritį pažadėjau licėjuje suorganizuoti vairavimo kursus. Mes, senatoriai, kalbėjom su vairavimo mokyklomis, spaudėm administraciją.

Deja, dėl procedūrų gausos ir ideologinio mokyklos vadovybės požiūrio sutarėme, jog kol kas organizuosim grupes, kurios vairavimo teorijos mokysis vairavimo mokykloje „Draiveris“, įsikūrusioje kuro aparatūros pastate (Kalvarijų g. 143-313, 5min nuo licėjaus pėsčiomis).

Atsiprašau tų, kurie tikėjosi jau šiais metais mokytis vairuoti licėjuje.

Gera žinia ta, kad jei surinksime bent 20 žmonių, galėsime eiti ten kartu ir gauti grupinę nuolaidą.

Taigi siūlau visiems, kurie vis dar susidomėję idėja ir yra mažiausiai 17-kos metų, pagauti mane koridorių ir užsirašyti į sąrašą.

Laukiu ir visų, kurie nori mesti į mane akmenį ar šiaip ko paklausti.

Dedikacija: stipriajai lyčiai

Sofija Melnikaitė

Visiems liceistams ne paslaptis, kad merginų dauguma ženkliai nuleidžia reikalavimų kartelę vaikinų mažumai – atrodo, išsiplovęs galvą, protingas (kitokių licėjuje juk net nėra), dar va kokį komplimentą kartais pasakys, ko daugiau ir norėt. Na, o jei dar ir į vakarėlį vieną kitą nueis ir, žinoma, ten nepasikiaulins bešokdamas ar su merginomis bekomunikuodamas, galima nė nesvarstant jam garantuoti šlovės apogėjų, truksiantį ketverius metus. Turbūt nieko tokio, galbūt net gerai, juk mokykla ir turi būti vieta, kurioje žmonės ne tik baigia formuotis kaip asmenybės, bet dar ir pasitikėjimo savimi įgauna, tik štai viena bėda: prisiminus tą mielą paslaugų vaikinuką iš pirmos x klasės ir palyginus jį su gražuoliuku, žodžio kišenėje neieškančiu trečiuoku ar ketvirtoku, taip ir norisi pasakyti: „Žinai, prieš dvejus metus turėjom šį tą bendro – abu buvom įsimylėję tave“.

Ne, šis komentaras nėra skirtas žaviems pirmokių dievukams ketvirtokams ar trečiokams, jis skirtas pirmokams, kurie jau dabar pajuto licėjaus demografinės situacijos nulemtus stipriosios lyties privalumus. Bet nepamirškite, brangieji, kad būtent jūs ir esat ta stiprioji lytis, kuri jau gimdama įsipareigojo pagelbėti merginoms ne tik matematikai pasiruošti, bet ir stalus nešioti.

Tiek šiam kartui :)

Licėjaus gandonešis

Rūta Miškinytė

Gandas nr.1: Šiomet šimtadienio nebus

Kalbama, kad dabartiniams trečiokams ruoštis trukdo poltergeistai, tarpusavio nesutarimai ir pamažu dingstantys bendrakursiai. Nenustebkite, jei Tą dieną licėjuje pamatysite tik 3 trečiokus.

Gandas nr.2: Rengiamas Kiemelio FM šturmas

Neįmanoma nepastebėti sunerimusių Kiemelio FM vedėjų veidų. Jau mėnesį sklinda kalbos, kad slapta grupuotė, pavadinimu „Satan666“, kovo pabaigoje rengiasi užimti licėjaus radiją. Jų idėjinis lyderis teigia, kad jam jau atsibodo elektroninės muzikos garsai ir ideologijos muzikoje nebuvimas, jo paties žodžiais: „B***, u*****, k***“. Ruoškis, kiemeli.

Gandas nr.3: Krizei galas?

Mūsų ausis nugirdo, kad balandžio mėnesį, dėl valgyklos darbuotojų gerumo ir palankumo licėjaus moksleiviams, valgykloje pigs bandelės. Vietoje įprastų lito penkiasdešimt už bandelę su sūriu reikės mokėti TIK litą keturiastešimt. Ar mūsų ausis nugirdo teisingai, sužinositę sulaukę.

Septynios vokiškos dienos

Rugilė Matulevičiūtė

Turbūt niekas negalėtų paneigti, jog mokytis užsienio kalbų yra naudinga ir reikalinga. Nors, tiesą pasakius, daugeliui iš mūsų prisiminus jos mokymąsi mintyse iškyla krūvos storų žodynų, pilni nesuprantamų gramatikos taisyklių ir mėlynais ornamentais išmarginti sąsiuviniai, o ką jau kalbėti apie naktimis iki paskutinio prakaito lašo rašytus rašinius (kai net geriausias draugas „Google vertėjas“ negali padėti) ar liežuvio laužymą mokantis ilgiausius tekstus, kai niekaip negali atsikratyti minties pasalūnės: „Kam viso to reikia?“. Norit tikėkit, norit – ne, bet mokytis kalbų, o ypač vokiečių, gali būti nepaprastai smagu.

Žvarbiems vėjams taršant plaukus ir rudeniškam lietuviui plaunant veidus, šešiolika liceistų kartu su trimis mokytojais išsiruošė į Nemenčinės miškuose pasislėpusią poilsiavietę, kurioje lapkričio viduryje jau antrą kartą Goethe's instituto iniciatyva buvo surengta vokiečių kalbos stovykla tiems, kurie jau atrado, o gal vis dar ieško, kalbos mokymosi džiaugsmo. Laikas pušų apsuptoje stovyklavietėje pralėkė akimirksniu, tad kiekvienas, pajutęs čia tvyrojusią magišką atmosferą, be abejonės, trokštų prisidėti prie šešiolikos laimingųjų, kurie vieningai teigia, jog negali būti nieko geriau už vokiečių kalbą.

Vokiečių kalbos pamokos, kuriomis prasidėdavo mūsų rytai, sužavėjo visus stovyklautojus. Vokietijos kultūra, jos sostinės paslaptys, reklamos, mūsų asmeninės patirtys ir nuomonės – apie visa

tai buvo galima išgirsti jose. Mūsų mokytojo iš Vokietijos Alexander'io sumanumo dėka mokymasis, kūryba ir linksminimasis susiliedavo į viena. Net ir nekalbiausius mokinius pavyko prakalbinti. Pamokos padėjo mums atrasti naujų mokymosi būdų, tobulėti, dirbti komandoje ir geriau pažinti vienas kitą. Žinoma, labiausiai džiaugiamės vertinga bendravimo vokiškai patirtimi. Juk tylėdamas kalbos niekada neišmoksi.

Stovykloje gilinomės ir į biologijos bei matematikos paslaptis. Licėjaus biologijos mokytoja Alma

Čia ir toliau – Almos Čekauskienės fotografijos

Čekauskienė vokiškai dalinosi žiniomis apie sveiką gyvenseną ir mitybą, o Zina Šiaulienė supažindino mus su vokiečių matematikų atradimais bei topologija. Vokiškosios matematikos metu atlikome daugybę eksperimentų, netgi mėginome pasigaminti Kleino butelį ir kepurę. Klausėmės Reginos Mačiuitienės paskaitos apie kalbų mokėjimo lygius Europoje, Margaritos Repečkienės padedami turėjome galimybę kurti modernius eilėraščius, o Margit Breckle supažindino mus su studijų programomis Vokietijoje.

Nors pamokose netrūko kūrybos, popiet vėl pasinerdavome į kūrybiškumo sūkurį. Visą savaitę galvojome, ginčijomės ir vėl galvojome ieškodami idėjų projektiniam darbui tema „Reklama vokiečių kalbai“. Galiausiai, peržiūrėję krūvą reklamų, pradėjome veikti ir susiskirstėme į grupes. Virė darbas: valgykloje klegėjo diskusijos apie būsimosios repo dainos žodžius, merginos, apsiginklavusios pieštukais, gražino popierių atvirukų ir plakatų eskizais, konferencijų salėje skrebėjo reklaminių filmukų siužetus kuriančios plunksnos, kambariuose skambėjo juokas. Paskutinę stovyklos dieną visas savo idėjas pristatėme Goethe's instituto atstovams, su kuriais tikimės ir toliau bendradarbiauti bei prisidėti prie savo reklamų įgyvendinimo.

Kiekvienas iš mūsų namo grįžo prisimindamas daugybę nepakartojamų akimirkų, kurias čia patyrėme. Stovykla leido atrasti netikėtą užsienio kalbos mokymosi pusę bei padovanojo mums įsimintiną savaitę, išmokusią pažinti save ir kitus. Esame nuoširdžiai dėkingi visiems, prisidėjusiems prie jos organizavimo, o ypač Goethe's instituto atstovams ir darbuotojams bei savo vokiečių kalbos mokytojoms: Irenai Juozapavičienei, Genovaitei Nagevičienei ir Vidai Pasausienei, be kurių darbo ir pagalbos šios stovyklos net nebūtų.

Viel Spaß mit Deutsch!

(Pasiruošimas Šimtadieniui, Virgos Pleskaitės nuotraukos)

Eksperčių žodis

Į klausimus atsako mokytoja
Palmira Bitinienė:

**Ką daryti, jei Kalėdų senelis
mane pamiršo ir negavau jokių
dovanų?**

Įsigyti dovanų pačiam.

**Kodėl nėra banknoto su
licėjaus atvaizdu?**

Nes finansų ministras - ne
liceistas.

**Kodėl visi pirmokai taip nori
turėti panelę ar vaikina?**

Nes jie nori bendrauti,
draugauti. Nori džiaugtis gyvenimu.

Į klausimus atsako mokytoja **Dalia Račkauskienė:**

Ar tiesa, kad licėjui auga barzda?

Taip, tikrai taip. Barzda – pirmas brandos požymis.

Kiek valandų per savaitę Šarpiai būna atskirai?

Bijau, kad nebūna išvis.

Kiek ekspertų reikia, kad įsuktų lemputę?

Daugiau nei vieno.

**Kaip originaliai pasveikinti klasioką su
gimtadieniu?**

Tikrai ne apsupant koridorių ir dainuojant “happy birthday” – kvailesnio būdo nėra. Žinoma, tai turi būti staigmena, bet tikrai ne tokia, kai prisirenka žmonių, kas nors liepia: „Dabar tu čia dainuok“. Visai neaišku nei kam, nei ką. Išeina spektaklis. O tai yra blogai, nes jis tik pritraukia nereikalingų žmonių, o patį jubiliatą dėmės išmuša ir nebelieka jokios šventės. Manau, kad sveikinimas turėtų susidėti iš nuoširdumo, paprastumo ir subtilumo.

Perliukai

Vilija Dailidienė:

„Evangelistų buvo kiek? Keturi. O tai ką,
Bulgakovas penktas?“

Eglė Karmontaitė:

„Firstly, I came from Vilnius. Secondly, my mom
likes soup.“

Erikas Karikovas:

„Dar vienas burbtelėjimas ir perrašinėjimo
nebus. Galėsi namie perrašinėti ką norėsi...
laikraščius.“

„Kai kurie pertvarkymus atlieka po suolu. Tik
neaišku, ką tvarko.“

„Aš, tarkim, alergiškas skaičiavimui.“

„Ne tetos kampas, o theta.“

Rolandas Čiapas:

„Mokytojas: Įvardinkite priežastį, dėl kurios
Gediminas atsisakė krikšto.“

Mokinys: Žemaičiai.

Mokytojas: Tu čia apie blynus?“

„Ordinas pradeda flirtuoti su Jogaila“

„Dabar atsiverskime knygas, ten yra labai
pavojingas žemėlapis.“

Saulius Jurkevičius:

„Jeigu tėvai klaus, sakykit, kad gavot šešis, nes krizė.“

„Turbūt esate girdėję apie Holivudą. Aš tai girdėjęs.“

„Danai mulkiai.“

Danai sėdi sutrikę.

Danai nuolat sutrikę.“

„Kasėlėjus – nerealus tipas. Po to nusižudė.“

„Nuo to laiko visi kiša pinigus į Šveicariją. O kodėl?
Nes mokėsi istoriją.“

Mokinys : „Mokytojau, o gal galime nukelti
kontrolinį?“

Mokytojas: „Reikia mėgautis galimybe mokytis.“

„Napoleonas buvo keistokas tipas. Labai mėgo moteris.“

Danutė Aleksienė:

„Aš jums, kaip biochemikams, pasakysiu:
pažiūrėkit į žalius augalus – jie žali!“

Virginija Barbaravičiūtė:

(apie CAS formų pildymą) „Suplanavai išmokti
slidinėti, o žiemą nesninga.“

Rasa Žemaitaitienė:

„Jūs irgi esate potencialūs smegenų nešiotojai.“